LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGORVM SELECTORVM

LIBER SECVNDVS

GRÆCOLATINVS.

AVGVSTAE MVNATIANAE

ANNO M. DC. XIV.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟ-
ΣΑΤΕΩΣ ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΒΙΒ-
λιον δεύτερον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΥΠΝΙΟΥ
ΗΤΟΙ ΒΙΟΣ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΑΡΤΙ μὲν ἐπεπαύμην εἰς τὰ διδα-
σκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τὴν ἡλικία
πρόσηβος ὤν. ὁ δὲ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετ
τῶν φίλων ὅ,τι καὶ διδάξαιτό με. τοῖς πλείστοι
οὖν ἔδοξε παιδεία μὲν, καὶ πόνου πολλοῦ, κα
χρόνου μακροῦ, καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς, κα
τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. τὰ δὲ ἡμέτερα
μικρά τε εἶναι, καὶ ταχεῖάν τινα τὴν ἐπικου-
ρίαν ἀπαιτεῖν. εἰ δέ τινα τέχνην τῶν βαναύ-
σων τούτων ἐκμάθοιμι, τὸ μὲν πρῶτον εὐ-
θὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα παρὰ τῆ
τέχνης, καὶ μηκέτι οἰκόσιτος εἶναι, τηλικοῦτο
ὤν. οὐκ εἰς μακρὰν δὲ καὶ τὸν πατέρα εὐφρα-
νεῖν, ἀποφέρων ἀεὶ τὸ γιγνόμενον. δευτέρα
οὖν σκέψεως ἀρχὴ προὐτέθη, τίς ἀρίστη τῶ
τεχνῶν,

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGORVM

LIBER SECVNDVS.

De Somnio, seu Vita Luciani.

DESIERAM *nuper in ludum ire, factus iam ætate adolescens, cùm pater vnà cum amicis consilium capiebat, quamnam artem, potissimùm mihi discendam proponeret. Plerisque igitur videbatur humanitas, seu litterarum studium & labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, deniq; & fortuna quadam indigere. nostras autem res cùm paruas esse & modicas, tum verò celere quoddam auxilium postulare. Quod si igitur artem aliquam mechanicam didicissem, fore, vt principio statim ab ipsa arte, necessaria vitæ comparare possem, neq; necesse haberem adeò ætate iam prouectus, domi, deq; paterna mensa viuere: sed non multò pòst etiam ipsum patrem exhilaraturum esse me, referendo domum semper aliquid ab arte quæsitum. Alterius itaq; consultationis caput propositum*

τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, καὶ πρόχειρον ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλου τοίνυν ἄλλην ἐπαινοῦντος, ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὸν θεῖον ἀπιδών, (παρῆν γὰρ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος, ἄριστος ἑρμογλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος ἐν τοῖς μάλιστα εὐδοκίμοις) οὐ θέμις, εἶπεν, ἄλλην τέχνην ἐπικρατεῖν, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμέ, καὶ δίδασκε παραλαβὼν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι καὶ συναρμοστήν, καὶ ἑρμογλυφέα. δύναται γὰρ καὶ τοῦτο, φύσεώς γε ὡς οἶσθα, ἔχων δεξιῶς, ἐτεκμαίρετο δὲ ταῖς ἐκ τοῦ κηροῦ παιδιαῖς. ὁπότε γὰρ ἀφεθείην ὑπὸ τῶν διδασκάλων, ἀποξέων ἂν τὸν κηρόν, ἢ βόας, ἢ ἵππους, ἢ καὶ νὴ Δί᾽ ἀνθρώπους, ἀνέπλαττον, εἰκότως, ὡς ἐδόκουν τῷ πατρί. ἐφ᾽ οἷς παρὰ μὲν τῶν διδασκάλων πληγὰς ἐλάμβανον. τότε δὲ ἔπαινος εἰς τὴν εὐφυΐαν, καὶ ταῦτα ἦν, καὶ χρηστὰς εἶχον ἐπ᾽ ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι τὴν τέχνην, ἀπ᾽ ἐκείνης γε τῆς πλαστικῆς. ἅμα τε οὖν ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμέρα

τέχνης

est, quænam ars & optima, & ad discendum facillima, & homine libero maximè digna foret: deinde & minori sumptu, atq; instrumento egeret, multum autem & sufficientem quæstum suppeditaret. Proinde alio aliam laudante, prout quisq; animo affectus, aut vsu expertus erat, pater ad auunculum aspiciens (aderat enim is quoq; statuarius tum habitus optimus, & poliendo marmore inter præcipuos laudatus) minimè fas, inquit, est, aliam artem præualere, te præsente. Sed hunc (meq; demonstrabat) abduc tecum, & doce lapidum artificem probum, & eorundem compositorem ac statuarium nobis esse. Poterit enim & hoc, natura, vt scis, præditus felici. Fecerat aūt hanc de me coniecturam pater, ex ludicris à me aliquando è cera confictis. Quando enim à præceptoribus domum dimittebar, abradens ceram, nunc boues, nunc equos, interdum per Iouem, & homines, fingebam, non omnino, ineptè, vt tum videbar patri. Ob quæ à præceptoribus quidem plagas accipere solebā, ad probandam aūt ingenij dexteritatē, hæc quoq; tum in parte laudis ducebātur. Atq; adeò bonā ex eo spem de me omnes concipiebāt, vt qui breui adeò artē hanc, secundùm fingēdi facilitatē, perdiscere possim.

τέχνης ἐνάρχεσθαι, κἀγὼ παρεδεδόμην τῷ θείῳ, μὰ τὸν Δί' οὐ σφόδρα τῷ πράγματι ἀχθόμενος. ἀλλά μοι καὶ παιδιάν τινα οὐκ ἀτερπῆ ἐδόκει ἔχειν, καὶ πρὸς τοὺς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν, εἰ φαινοίμην θεούς τε γλύφων, καὶ ἀγαλμάτιά τινα μικρὰ κατασκευάζων ἐμαυτῷ τε, κἀκείνοις, οἷς προῃρούμην. καὶ τότε πρῶτον ἐκεῖνο καὶ σύνηθες τοῖς ἀρχομένοις ἐγίγνετο. ἐγκοπέα γάρ τινά μοι δοὺς ὁ θεῖος ἐκέλευσέ μοι ἠρέμα καθικέσθαι πλακὸς, ἐν μέσῳ κειμένης, ἐπειπὼν τὸ κοινὸν, Ἀρχὴ δέ τοι ἥμισυ παντός. σκληρότερον δὲ κατενεγκόντος ὑπ' ἀπειρίας, κατεάγη μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ ἀγανακτήσας, σκυτάλην τινὰ κειμένην πλησίον λαβὼν, οὐ πρᾴως, οὐδὲ προτρεπτικῶς μου κατήρξατο, ὥστε δάκρυά μοι τὰ προοίμια τῆς τέχνης. ἀποδρὰς οὖν ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμαι συνεχὲς ἀνολολύζων, καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως, καὶ διηγοῦμαι τὴν σκυτάλην, καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον, καὶ κατηγόρουν πολλήν τινα ὠμότητα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου ταῦτα ἔδρασε, μὴ αὐτὸν ὑπερβάλ-

λομαι

Igitur simul atq; idonea dies videbatur esse auspicandæ artis, ipse tradebar avunculo, non admodũ, per Iouem, iniquè aut grauiter ferẽs. Sed mihi etiam lusum quendam nõ insuauem ipsa res videbatur habere, & apud æquales ad ostentationem & laudẽ valere, si & Deos sculpere, & parua quædam simulachra, cùm mihi, tum illis, quibus vellem, adornare possem. Ac tum primum quidem illud, quod & incipienti vsu venire solet, accidebat. Cœlum enim quoddam avunculus mihi tradens, paulatim tabulã lapideam, quæ in medio posita erat, contingere, atq; artẽ auspicari iubet, tritũ illud admonens. Dimidiũ facti qui bene cœpit habet. Caterùm durius impingente me præ imperitia, tabula frangitur. Avunculus autem indignatus, & scuticam quandam propè iacentem corripiens, nequaquam mansuetè, aut vti adhortantem decebat, excepit, atque initiauit me, ita vt mox in lachrymas proœmium artis mihi verteretur. Aufugiens igitur inde domum redeo, continuéq; vlulando, & lachrymis oculos opplendo commemorabam scuticam, demonstrabam vibices, nimiamq; illius crudelitatem accusabam: hoc quoque addens quod inuidia quadam ista fecisset avunculus, videlicet metuens, ne se in arte

λομαι κατὰ τὴν τέχνην. ἀγανακτησαμέ-
νης δὲ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τῷ ἀδελφῷ
λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, κατέ-
δαρθον, ἔτι ἔνδακρυς, καὶ τὴν νύχθ᾽ ὅλην
ἐννοῶν. Μέχρι μὲν δὴ τούτων, γελάσιμα, καὶ
μειρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μετὰ ταῦτα
δὲ, οὐκέτι εὐκαταφρόνητα, ὦ ἄνδρες ἀκού-
σεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιληκόων ἀκροατῶν
δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ᾽ Ὅμηρον εἴπω, θεῖός
μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος, ἀμβροσίην
διὰ νύκτα, ἐναργὴς οὕτως, ὥστε μηδὲν ἀπο-
λείπεσθαι τῆς ἀληθείας. ἔτι γοῦν μετὰ το-
σοῦτον χρόνον τά τε σχήματά μοι τῶν φανέν-
των ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, καὶ ἡ
φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων ἔναυλος. οὕτω σα-
φῆ πάντα ἦν. Δύο γυναῖκες λαβόμεναι
ταῖν χεροῖν εἷλκόν με πρὸς ἑαυτὴν ἑκατέρα
μάλα βιαίως, καὶ καρτερῶς. μικροῦ γοῦν με
διεσπάσαντο πρὸς ἀλλήλας φιλοτιμούμε-
ναι. καὶ γὰρ ἄρτι μὲν αὖ ἡ ἑτέρα ἐπεκράτει,
καὶ παρὰ μικρὸν ὅλον εἶχέ με. ἄρτι δ᾽ αὖ αὖ-
θις ὑπὸ τῆς ἑτέρας εἰχόμην. ἐβόων δὲ πρὸς
ἀλλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν ὡς αὐτῆς ὄντα με
κεκτῆσθαι βούλοιτο, ἡ δὲ ὡς μάτην τῶν ἀλ-
λοτρίων

superarem. Irascente itaque matre, & multa fratri conuitia faciente, posteaquam nox superuenit, dormiui, plenus adhuc lachrymarum, totámque noctem cogitabundus iacens. Atque hactenus quidem, quæ diximus, ridicula puerilíaque sunt: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda sunt, ô viri, sed quæ admodum auscultandi cupidos auditores requirant. Nam, vt iuxta Homerum dicam, Venere mihi diuino somnia nutu Almam per noctem, ita clara & manifesta, vt nihil ab ipsa veritate distarent. Adhuc igitur etiam post tantum temporis interuallum, & habitus eorum, quæ mihi tum apparuere, in oculis hærent, & ipsa vox auribus quasi intonat: adeò plana fuerunt omnia. Duæ mulieres manibus corripientes trahebant me in diuersum, vtraq; ad se videlicet, violentè admodum & validè. Parum itaque adfuit quin me discerperent, dum inter se ambitiosè adeò contendunt. Nam modò hæc superabat, & propemodum totum tenebat me: modò altera eademq; me ad se retrahebat. Clamabant autem ambæ, accusabántq; mutuò sese: hæc quod me suum videlicet illa possidere vellet: illa verò quod hæc frustra alienа sibi vsurparet. Erat autem altera quidem operaria,

λοτρίων ἀντιποιοῖτο. ἦν δὲ ἡ μὲν ἐργατικὴ, καὶ ἀνδρικὴ, καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην, τὼ χεῖρε τύλων ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, τιτάνου καταγέμουσα, οἷος ἦν ὁ θεῖος, ὁπότε ξέοι τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ μάλα εὐπρόσωπος, καὶ τὸ σχῆμα εὐπρεπὴς, καὶ κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δ' οὖν ἐφιᾶσί μοι δικάζειν, ὁποτέρᾳ βουλοίμην συνεῖναι αὐτῶν. προτέρα δὲ ἡ σκληρὰ ἐκείνη καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν, ἐγὼ, φίλε παῖ, ἑρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τέ σοι, καὶ συγγενὴς οἴκοθεν. ὅ τε γὰρ πάππος σου, εἰποῦσα τοὔνομα τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὼ θείω ἀμφοτέρω, καὶ μάλα εὐδοκιμεῖτον δι' ἡμᾶς. εἰ δ' ἐθέλοις λήρων μὲν καὶ φληνάφων τῶν παρὰ ταύτης ἀπέχεσθαι, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἕπεσθαι δὲ, καὶ συνοικεῖς ἐμοὶ, πρῶτα μὲν θρέψῃ γεννικῶς, καὶ τοὺς ὤμους ἕξεις καρτεροὺς, φθόνου δὲ παντὸς ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἄπει ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπὼν, οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. μὴ μυσαχθῇς δὲ τοῦ σώματος τὸ εὐτελὲς, μηδὲ τῆς ἐσθῆ-

τος

& virili aspectu, & squalida coma, manus callo passim obductas habens, succincta vestee & marmoreo puluere oppleta, qualis & ipsavunculus esse solebat, quando lapides poliebat. Altera verò facie admodum honesta habitum decentem præ se ferens, & vestes ornatas ac mundas induta. Postremò autem permittunt meo iudicio, vt vtri earum conuersandum mihi putem sententiam feram. Ac prior quidem dura, atque virilis illa sic cœpit: Ego chare puer statuaria sum ea, quam tu heri discere cœpisti, familiaris adeò tibi & cognata à parentibus. Nam & avus tuus (addens nomen aui materni) marmorarius fuit, & avunculus pariter & patruus tuus eandem artem exercuêre, & per nos inter præcipuos celebrati sunt. Quod si igitur voles deliriis ac nugis, circa quas ista versatur (indicans alteram) abstinere, ac mecum degere, principio generosè educaberis, humerosque habebis validos, & ab omni inuidia alienus eris, neque vnquam in terras alienas, atq; externas hinc abibis, relicta patria atque domesticis tuis, neque etiam ob verba, & orationem modò laudabunt te omnes. Neque verò auerseris corporis hanc fragilitatem, aut vestium sorditiem,

τος τὸ πιναρόν. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώ-
μενος, καὶ Φειδίας ἐκεῖνος, ἔδειξε τὸν
Δία, καὶ Πολύκλειτος τὴν Ἥραν εἰργάσα-
το, καὶ Μύρων ἐπῃνέθη, καὶ Πραξιτέλης ἐ-
θαυμάσθη. προσκυνοῦνται γοῦν οὗτοι με-
τὰ τῶν θεῶν. εἰ δὴ τούτων εἷς γένοιο, πῶς
μὲν οὐ κλειτὸς αὐτὸς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
γένοιο; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδεί-
ξεις, περίβλεπτον δὲ ἀποφανεῖς καὶ τὴν
πατρίδα. ταῦτα καὶ ἔτι τούτων πλείονα
διαπταίουσα καὶ βαρβαρίζουσα πάμπολλα
εἶπεν ἡ τέχνη, μάλα δὴ σπουδῇ συνείρουσα,
καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ᾽ οὐκέτι μέ-
μνημαι. τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τὴν μνήμην
διέφυγεν. ἐπεὶ δ᾽ οὖν ἐπαύσατο, ἄρχεται
ἡ ἑτέρα ὧδέ πως. Ἐγὼ δέ, ὦ τέκνον, παι-
δεία εἰμὶ ἤδη συνήθης σοι, καὶ γνωρίμη, εἰ καὶ
μηδέπω εἰς τέλος μου πεπείρασαι. ἡλίκα
μὲν οὖν τὰ ἀγαθὰ ποριῇ λιθοξόος γινόμε-
νος, αὕτη προείρηκεν. οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ ἐρ-
γάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, κἀν τούτῳ
τὴν ἅπασαν ἐλπίδα τοῦ βίου τεθειμένος.
ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὤν, ὀλίγα καὶ ἀγεννῆ
λαμβάνων, ταπεινὸς τὴν γνώμην, εὐτελὴς

δὲ

Nam his initiis profectus Phidias ille Iouem spectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricauit: præterea Myron laudibus vectus est, & Praxiteles in magna admiratione fuit. Adorantur itaque nunc illi cum ipsis Diis. Quod si igitur horum vnus tu quoque fores, quomodo non celebris, & ipse apud omnes homines fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam tuam omnibus spectabilem redderes. Hæc atque etiam his plura balbutiendo, & pleraque barbarè pronuntiando dixit statuaria, valdè studiosè omnia connectens, & me in suam sententiam adducere cupiens. Sed non vltra memini. plurima enim memoriam iam effugerunt. Cæterùm vbi tandem finem fecit, tum altera illa in hunc fermè modum orditur. Ego verò, ô fili, Humanitas sum iam nunc consueta ac nota tibi, tametsi ad finem aut plenum nondum periculum mei feceris. Quanta igitur bona acquisiturus sis, si eam artem didiceris, ipsa modò enumerauit. Nihil enim aliud nisi operarius eris, corpore laborans, & in eo totam spem vitæ positam habens: obscurus ipse degens: modicum & minimè generosum quæstum faciens: deiectus animo tenuis ac pau-

δὲ τὴν πρόσοδον. οὔτε φίλοις ἐπιδικάσιμος, οὔτε ἐχθροῖς φοβερὸς, οὔτε τοῖς πολίταις ζηλωτὸς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς, ἀεὶ τὸν προὔχοντα ὑποπτήσσων, καὶ τὸν λέγειν δυνάμενον θεραπεύων, λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τοῦ κρείττονος ἕρμαιον ὤν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιο, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιο, τὴν μὲν τέχνην ἅπαντες ἐπαινέσονται, οὐκ ἔστι δὲ ὅς τις τῶν ἰδόντων, εἰ νοῦν ἔχοι, εὔξαιτ' ἂν σοι ὅμοιος γενέσθαι. οἷος γὰρ ἂν ᾖς, βάναυσος, καὶ χειρῶναξ, καὶ ἀποχειροβίωτος νομισθήσῃ. ἢν δέ μοι πείθῃ, πρῶτον μέν σοι πολλὰ ἐπιδείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμαστὰς, καὶ λόγους αὐτῶν ἀπαγγέλλουσα, καὶ πάντων, ὡς εἰπεῖν, ἔμπειρον ἀποφαίνουσα, καὶ τὴν ψυχὴν, ὅπερ σοι κυριώτατόν ἐστι, κατακοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, πρᾳότητι, ἐπιεικείᾳ, συνέσει, καρτερίᾳ, τῷ τῶν καλῶν ἔρωτι, τῇ πρὸς τὰ σεμνότατα ὁρμῇ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς ἀκήρατος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λύσει δέ σε οὔτε πα-

λαιὸν

per reditibus. neq; amicis in iudicijs auxilio e-ris, neq; inimicis formidabilis, neque etiam inter ciues beatus, sed hoc solum opifex videlicet quispiam, & ex multa atque promiscua plebe vnus, præstantiorem te semper formidans, & dicendo valentem præ oculis habens ac palpans, & in summa leporis quandam vitam agens, potentiorisq; lucrum existens. Quod si etiam Phidias, vel Polycletus fueris, præclaraq; & admiratione digna, multa opere præstiteris, artem quidem laudabunt omnes, at qui ex aspicientibus tibi similis esse optarit, modò mentem habeat, nemo erit. Qualis qualis enim fueris, nihil nisi rudis quispiam artifex manibus laborans, & ijsdem victum quæritans censeberis. Contra autem si mihi obsequeris, principio tibi ostendam multa veterum virorum præclara opera, & res admiratione dignas, & orationes illorum tibi renuntiando, & omnium (vt sic dicam) expertum te reddendo, animum (quod præcipuum in te est) exornabo tibi multis ac præclaris ornamentis, modestia scilicet, iustitia, pietate, mansuetudine, æquitate, prudentia, fortitudine, amore honesti, & pulcherrimarum quarumcunq; rerum desiderio. Hæc enim verè syncera sunt animi ornamenta. Neq; autem

λαιὸν οὐδὲν, ὅτι νῦν γίνεσθαι δέον, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα προόψει μετ' ἐμοῦ, καὶ ὅλως ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ τά τε θεῖα, τά τε ἀνθρώπινα, οὐκ εἰς μακρὰν σε διδάξομαι, καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ τοῦ δεῖνος, ὁ βουλευσάμενός τι περὶ ἀγεννοῦς οὕτω τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπίφθονος ἔσῃ, τιμώμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις εὐδοκιμῶν, καὶ ὑπὸ τῶν γένει καὶ πλούτῳ προὐχόντων ἀποβλεπόμενος. ἐσθῆτα μὲν τοιαύτην ἀμπεχόμενος, (δείξασα τὴν ἑαυτῆς, πάνυ δὲ λαμπρὰν ἐφόρει,) ἀρχῆς δὲ καὶ προεδρίας ἀξιούμενος. κἂν που ἀποδημῇς, οὐδ' ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀγνὼς, οὐδ' ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι περιθήσω τὰ γνωρίσματα, ὥστε τῶν ὁρώντων ἕκαστος, τὸν πλησίον κινήσας, δείξει σε τῷ δακτύλῳ, οὗτος ἐκεῖνος λέγων. ἂν δέ τι σπουδῆς ἄξιον ᾖ, καὶ τοὺς φίλους, ἢ καὶ τὴν πόλιν ὅλην καταλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέψονται. κἂν που τι λέγων τύχῃς, κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, θαυμάζοντες, καὶ εὐδαιμονίζοντές σε τῶν λόγων

tem latebit te vel veterũ quicquam, vel eorum quæ in præsens geri debent, sed ea quæ facienda sunt, quæq; fieri decet, me duce prospicies: & in summa omnia quæcunq; seu diuina, seu humana sint, paruo tẽpore docebo te, & qui nunc pauper atq; inops es, istius nescio cuius filius, qui de arte adeò illiberali, nescio quid consultas, haud ita multò pòst nimium felix, nimiumq; beatus omnibus videberis, dum honoribus afficieris, & laudibus effereris, & pulcherrimarũ quarumcunq; rerũ gloria celebraberis, illorũ etiam qui diuitijs ac genere antestãt in te animis ac oculis conuersis. Ac vestitũ quidem talẽ geres (demonstrans suum: gerebat aũt admodũ splendidum) Magistratibus verò & primò in cõsessu honore ante alios dignus existimaberis. Et si quando aliquô peregrè abiens proficisceris, etiã in aliena terra nõ ignotus aut obscurus eris. Talibus scil. ornamentis ego te insignẽ atq; conspicuum reddam, vt eorũ quoq; qui te aspiciunt, quisq; proximè astantẽ leniter impellẽs & cõmouens digito te demonstret, atq; hic est ille dicat. Iam si quid studio dignũ accidet, quod vel ad amicos vel etiã ad ipsam ciuitatẽ pertinebit, omnes in te oculos atq; ora cõuertẽt. At si tũ aliquid fortè dixeris, pleriq; hiantes auscultabunt, admirantes & prædicantes, tum ob dicendi vim, &

γων τῆς δυνάμεως, καὶ τὸν πατέρα τῆς εὐποτμίας. ὃ δὲ λέγουσιν, ὡς ἄρα ἀθάνατοί γίγνονταί τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι περιποιήσω. καὶ γὰρ ἢν αὐτὸς ἐκ τοῦ βίου ἀπέλθῃς, οὔποτε παύσῃ συνὼν τοῖς πεπαιδευμένοις, καὶ προσομιλῶν τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένη ἐκεῖνον, τίνος υἱὸν ὄντα, ἐγὼ ἡλίκον ἐποίησα; ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανηστρίας υἱὸς ἦν, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος ἐθεράπευσεν; ὁ δὲ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῇ ἑρμογλυφικῇ ταύτῃ τραφείς, ἐπειδὴ τάχιστα συνῆκε τοῦ κρείττονος, καὶ δραπετεύσας παρ' αὐτῆς αὐτομόλησεν ὡς ἐμέ, ἀκούεις ὡς παρὰ πάντων ᾄδεται; ἀφεὶς δὲ αὐτοὺς τηλικούτους, καὶ τοιούτους ἄνδρας, καὶ πράξεις λαμπράς, καὶ λόγους σεμνούς, καὶ σχῆμα εὐπρεπές, καὶ τιμήν, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ προεδρίας, καὶ δύναμιν, καὶ ἀρχάς, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδοκιμεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ συνέσει εὐδαιμονίζεσθαι, χιτώνιόν τε πιναρὸν ἐνδύσῃ, καὶ σχῆμα δουλοπρεπὲς ἀναλήψῃ, καὶ μοχλία, καὶ γλυφεῖα, καὶ κοπέας, καὶ κολαπτῆρας

orationis potestatem, tum etiam patrem tuum ob felicitatem prolis: & quod dici vulgò solet, quod ex hominibus quidam immortales redduntur, id quoque tibi dabo: Nam postquam ipse ex hac vita discesseris, nunquam desines conuersari doctis, & consuetudinem habere cum optimis. Demosthenem illum certè vides cuius filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Aeschinem qui Tympanistriæ cuiusdam filius erat, & tamen propter me etiam Philippus Rex illum palpauit. Socrates autem qui & ipse inter statuariam hanc artem enutritus fuit, simulatq; primum intelligere cœpit meliora, & relicta illa transfugit ad me, nimirum audis, vt nunc ab omnibus decantetur? Igitur relinquens tantos ac tales hosce viros, res adeò splendidas, orationes tam graues ac illustres, vestium ornamenta, honorem, famam, laudem, primos assessus, potentiam, imperia, denique & illam quam ex dicendo consequeris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt felicitatem, tuniculam aliquam indues sordidam, habitúmque assumes seruilem, vectes præterea, scalpra, & id genus cætera sculpendi cædendíque instrumenta in mani-

ἐν ταῖν χεροῖν ἕξεις, κάτω νενευκὼς εἰς τὸ
ἔργον, χαμαιπετὴς καὶ χαμαίζηλος, καὶ πάν-
τα τρόπον ταπεινός. ἀνακύπτων δὲ οὐδέπο-
τε οὐδὲ ἀνδρῶδες, οὐδὲ ἐλευθέριον οὐδὲν
ἐπινοῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα, ὅπως εὔρυθμα,
καὶ εὐσχήμονα ἔσται σοι, προνοῶν, ὅπως δὲ
αὐτὸς εὔρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα
πεφροντικώς, ἀλλ' ἀτιμότερον ποιῶν σε-
αυτὸν λίθων. ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς, οὐ
περιμείνας ἐγὼ τὸ τέλος τῶν λόγων, ἀναστὰς
ἐπεφηνάμην, καὶ τὴν ἄμορφον ἐκείνην, καὶ
ἐργατικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον πρὸς τὴν
παιδείαν μάλα γεγηθώς, καὶ μάλιστα, ἐ-
πεί μοι, καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν σκυτάλη, καὶ ὅτι
πληγὰς εὐθὺς οὐκ ὀλίγας ἀρχομένῳ μοι
χθὲς ἐνετρίψατο. ἡ δ' ἀπολειφθεῖσα, τὸ μὲν
πρῶτον ἠγανάκτει. καὶ τὼ χεῖρε συνεκρότει, καὶ
τοὺς ὀδόντας ἐνέπριε. τέλος δὲ, ὥσπερ τὴν
Νιόβην ἀκούομεν, ἐπεπήγει, καὶ εἰς λίθον με-
τεβέβλητο. εἰ δὲ παράδοξα ἔπαθε, μὴ ἀ-
πιστήσητε. θαυματοποιοὶ γὰρ ὄνειροι. ἡ ἑτέρα
πρός με ἀπιδεῖσα, τοιγαροῦν ἀμείψομαί
σε, ἔφη, τῆσδε τῆς δικαιοσύνης, ὅτι καλῶς
τὴν δίκην ἐδίκασας, καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπίβηθι

bus habebis deorsum inclinatus in opus, humi repens, demissus, denique modis omnibus abiectus & contemptus, nunquam autem vel expergiscens, vel virile aut libero homine dignũ quicquam cogitans, sed in opera intentus, vt illa videlicet proportionibus suis cõsona, & benè formata tibi reddantur: de te ipso autem, vt & concinnus & ornatus incedas, minimè curam gerens, sed te ipsis istis saxis contemptiorem reddens. Adhuc igitur dicente hæc illa, non expectato orationis fine, surgens sententiam tuli, & relicta deformi & operatrice illa transiui ad humanitatem admodum gaudens, præcipuè postquam mihi etiam in mentem venit scuticæ, & quod plagas statim non paucas incipienti mihi pridie illa inflixisset. Porrò relicta illa principio quidem indignè ferebat, complodebatque manus, & dentibus infrendebat. Postremò autem quemadmodum Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quod si igitur incredibilia passa esse videtur, ne miremini, somnia enim mirifica sunt, & mira operari solent. Altera autem ad me respiciens, proinde, inquit, ego tibi hanc iustitiam rependam, quoniam caussam hanc benè & rectè iudicasti. Veni igitur & ascende vehiculum

hoc

τούτου τοῦ ὀχήματος (δείξασα δὲ ὄχημα ὑποπτέρων ἵππων τινῶν, τῷ Πηγάσῳ ἐοικότων) ὅπως ἴδῃς οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀκολουθήσας ἐμοὶ ἀγνοήσειν ἔμελλες. ἐπεὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν ἤλαυνε, καὶ ὑφηνιόχει, ἀρθεὶς δὲ εἰς ὕψος, ἐγὼ ἐπεσκόπουν ἀπὸ τῆς ἕω ἀρξάμενος ἄχρι πρὸς ἑσπέραν, πόλεις καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἀποσπείρων τι ἐς τὴν γῆν. οὐκέτι μέν τοι μέμνημαι ὅ, τι τὸ σπειρόμενον ἐκεῖνο ἦν, πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι κάτωθεν ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι ἐπῄνουν, καὶ μετ' εὐφημίας, καθ' οὓς γενοίμην τῇ πτήσει, παρέπεμπον. δείξασα δέ μοι τὰ τοσαῦτα, κἀμὲ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἐκείνοις, ἐπανήγαγεν αὖθις, οὐκέτι αὐτὴν τὴν ἐσθῆτα ἐκείνην ἐνδεδυκότα ἣν εἶχον ἀφιπτάμενος, ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκουν εὐπάρυφός τις ἐπανήκειν. καταλαβοῦσα οὖν καὶ τὸν πατέρα ἑστῶτα, καὶ περιμένοντα, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, κἀμὲ, οἷος ἥκοιμι. καί τι καὶ ὑπέμνησεν, οἷα μικροῦ δεῖν περὶ ἐμοῦ ἐβουλεύσαντο. ταῦτα μέμνημαι ἰδὼν, αὐτίπαις

hoc (commonstrato quodam vehiculo quod alatis equis quibusdam Pegaso similibus vehebatur) vt videas qualia ac quanta ignoraturus fuisses, si me nō secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, illa quidem agitare, atque aurigari cœpit, ego verò vbi iam in sublime sublatus fui, obseruabam, & contemplabar ab oriente incipiens vsque ad occidentem vrbes videlicet, & populos, non aliter quàm Triptolemus olim spargens quiddam in terram, quanquam non amplius memini quidnā illud fuerit, quod tum spargebam, nisi hoc solum quod ex inferiori loco aspicientes homines laudabant me, & ad quoscunque volando perueneram, cùm multa prædicatione & gratulatione me prosequebantur, & quasi deducebant. Porrò vbi illa hæc tanta mihi, & meipsum collaudantibus illis demonstrasset, reduxit rursum non amplius eadem veste illa indutū, quam habueram ab initio auolans, sed videbar mihi tum admodum delicatus splendida veste redire. Deprehendens igitur & patrem astantem, atq; expectātem me, cōmonstrauit ei veste illam, & meipsum qualis redirem, submonuitq; eum, quàm parum abfuerit, quin minimè digna de me ille cum amicis statuisset. Atq; hæc quidem memini videre me,

cum

τύπους ἔτι ὤν, ἐμοὶ δοκεῖ ἐκταραχθεὶς πρὸς τὸν τῶν πληγῶν φόβον. μεταξὺ δὲ λέγοντος, Ἡράκλεις, ὡς μακρὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ δικανικόν. εἶτ' ἄλλος ὑπέκρουσε, χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτε μήκισταί εἰσιν αἱ νύκτες, ἢ τάχα που τριέσπερος, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτός ἐστι. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ ληρῆσαι ταῦτα πρὸς ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτὸς, καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ἤδη γεγηρακότων; ἕωλος γὰρ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ὑποκριτὰς εἶναι ὑπείληφεν; οὐκ ὦ 'γαθέ. οὐδὲ γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος τὸ ἐνύπνιον, ὡς ἐδόκει αὐτῷ, καὶ ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἄλλα, ἴστε γὰρ οὐχ ὑπόκρισιν τὴν ὄψιν, οὐδὲ ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξῄει, καὶ ταῦτα ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἀπογνώσει πραγμάτων περιεστώτων πολεμίων. ἀλλά τι καὶ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις. καὶ τοίνυν κἀγὼ τοῦτο ὄνειρον ὑμῖν διηγησάμην ἐκείνου ἕνεκα, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, καὶ παιδείας ἔχωνται, καὶ μάλιστα, εἴ τις αὐτῶν ὑπὸ πενίας ἐθελοκακεῖ,

καὶ

cum primum è pueritia egressus essem, plagarum metu ceu mihi videor tũ perturbatus. Sed interea cum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longũ hoc somnium & iudiciale est. Deinde alius quidam hoc interpellans, Hyemale (inquit) somnium est, quando noctes sunt longissimæ, aut fortasse etiam trinoctiale, qualis & ipse Hercules est. Quid igitur in mentem venit illi nugari talia nobiscum, mentionemq; facere puerilis istius noctis somniorumq; veterum, & ætate iam obsoletorum? Iam veteres sunt hæ nugæ. An fortè somniorum quorundam quasi quosdã interpretes esse nos credidit? Nequaquam ô bone. Quoniam neq; Xenophon quondam exponens somnium illud, quo pacto illi visum fuerat in domo paterna, & deinceps nostis visionem, non vt coniectationem, propositam tanquam nugari statuisset, illa narrauit, præsertim in bello, & summa rerum desperatione constitutus, circumstantibus vndiq; hostibus, sed quod vtilitatem quandam secum habebat illa narratio. Proinde & ego somnium hoc vobis exposui, ea videlicet gratia, vt adolescentes ad meliora studia conuerterentur, & Humanitatem amplecterentur, & maximè si quis eorum præ inopia & paupertate peius de se ipso

καὶ πρὸς τὰ ἥττω ἀποκλίνει, φύσιν οὐκ ἀγεννῆ διαφθείρων. ἀπὶρρωθήσεται, εὖ οἶδ' ὅτι κἀκεῖνος ἀκούσας τοῦ μύθου, ἱκανὸν ἑαυτοῦ παράδειγμα ἐμὲ προστησάμενος, ἐννοῶν οἷος μὲν ὢν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὥρμησα, καὶ παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδειλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν τότε, οἷος δὲ πρὸς ὑμᾶς ἐπανελήλυθα, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, οὐδενὸς γοῦν τῶν λιθογλύφων ἀδοξότερος.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τονθορύζετε ὦ θεοὶ, μηδὲ κατὰ γωνίας συστρεφόμενοι, πρὸς οὓς ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν τοῦ συμποσίου. ἀλλ' ἐπείπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερὸν, τὰ δοκοῦντά οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ τε καὶ κήρυττε ὦ Ερμῆ τὸ κήρυγμα, τὸ ἐκ τοῦ νόμου. Ερμ. ἄκουε, σίγα, τίς ἀγορεύειν βούλεται

τῶν

ſtatuit, animumq́, ad deteriora declinat, ingenium nō illiberale illiberaliter perdendo. Confirmabitur enim & ille ſat ſcio, & quaſi conualeſcet, ſermone hoc audito idoneo, ſufficienti exemplo me ſibi propoſito, vbi videlicet ipſe ſecum cogitabit, è quibus vitiis ad optima prouectus fuerim, Humanitatemq́ appetiuerim, minimè deiectus aut fractus animo ob eam paupertatem, in qua tunc fui, deinde qualis & huc ad vos aſcenderim, qui certè vt nihil aliud aut amplius, nullo tamen ſtatuariorum iſtorum inferior aut obſcurior euaſi.

DEORVM CONCILIVM.

IVPITER.

NE poſthac murmuretis, ô Superi, neque ad angulos conuerſi in aurem, alter cum altero colloquatur, indignantes multos parum dignos noſtri ſympoſij eſſe participes. Verū poſteaquam coactum eſt concilium, quiſq́ propalam in mediū ſuam adferat ſententiam, & qua accuſatione digna ſunt, accuſet. Caterùm Mercuri præconiū illud ex lege clara voce promulgato. MER. *Arrige aures, vocem comprime.*

τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἡ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοίκων καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ μῶμος ὦ Ζεῦ, εἴ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσῃ. Μω. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίους ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγενῆσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους, καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα, οὐδὲ νεανικὸν οἴονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μετὰ παῤῥησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν. οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἂν καθασιωπήσομαι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, οὐδὲ δεδιώς τινα, οὐδὲ ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην, ὥστε καὶ ἐπαχθεὶς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος, πλὴν ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν,

Quis ex Diis senioribus & perfectis, quibus permissum est, in concione verba vult facere? ipsa deliberatio de inquilinis, & hospitibus futura est. MOM. *Ego Momus, ô Iupiter, si fandi copiam mihi feceris.* IVP. *Iam ipso præconio loquendi libertas tibi facta est. itaq; meo permissu nihil opus est.* MOM. *Aio itaque vitiosè & improbè nonnullos nostrum facere, quibus non satis est semet Deos ex hominibus factos esse, nisi suos quoque pedissequos, & famulos nobis honore pares esse ostenderint; quæ in re nihil magnum aut iuuenile se fecisse existimant. Volo verò, ô Iupiter, vt interrita loquendi libertas mihi concessa sit. Neq; enim aliter, quæ sentio, effari possim. Sed me omnes ex æquo nouerunt quàm libera lingua Deus sim, & quam nihil eorum, quæ parum honestè & decorè fiunt, reticere soleam. Etenim omnia in reprehẽsionem rapio, ac propalam, quæ mihi videntur, proloquor, neq; reformidans cuiusquam autoritatem, neq; præ verecundia sententiam meam celans. Quapropter & onerosus multis esse videor, & natura sycophanticus, dum communis quispiam omnium accusator ab illis vocor. Sed enim posteaquam licitum est, atq; ita iam proclamatũ, & tu Iupiter, cum libertate loquendi*

οὐδὲν ὑποςειλάμενος ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι οὐκ ἀγαπῶντες, ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίων, καὶ εὐωχοῦνται ἐπίσης, καὶ ταῦτα, θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι καὶ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ θιασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸν οὐρανὸν, καὶ παρενέγραψαν, καὶ νῦν ἐπίσης διανομάς τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σαφῶς, καὶ διαρρήδην λέγε, προσθεὶς καὶ τοὔνομα. νῦν γὰρ τὸ μέσον ἀπέρριπταί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παρρησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις με πρὸς τὴν παρρησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν, ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ, καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ τοι γενναιότατος Διόνυσος ἡμιάνθρωπος ὤν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοίνικός τινος ἐμπόρου τοῦ Κάδμου θυγατριδοῦς, ἐπείπερ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός

facultatem mihi concessisti, nihil reformidans dicam. Multi sunt, inquam, non contenti, quod ipsi in deorum concilium admissi nostri contubernij sint participes, quodq; pari sorte nobiscũ conuiuantur, præsertim cùm ex dimidio homines eos esse constet, suos præterea ministros, & chori socios in cœlũ adduxerunt, eosq; deos fecerunt adscriptitios. Et nunc æqualem cum alijs distributionem auferunt, & sacrificiorum consortes sunt, pensionem in inquilinos constitutam nobis minimè persoluẽtes. IVP. *Ne quid obscuris ambagibus inuoluas, ô Mome, verùm perspicuè & dilucidè, quæ sentis, eloquere, additis quoq; nominibus. Iam enim in medium oratio ita tibi proiecta, vt multos pariter in suspicionem rapiamus, ac alium alio modo tuis dictis obnoxium insimulemus. Oportet verò liberum concionatorem nihil ob metũ reticere.* MO. *Euge ô Iupiter, quod me ad linguæ libertatẽ cohortaris, fit enim hoc abs te animo verè regio & magnifico. Proinde nominatim quoq; eosdem perstringam. Ille enim generosissimus Bacchus semihomo existens, neque à materna stirpe Græcus, sed Syrophœnicis cuiusdam mercatoris, nempe Cadmi nepos, posteaquam immortalitate donatus est, cuiusmodi ille quidem*

ἐστιν, οὐ λέγω, οὔτε τὴν μίτραν, οὔτε τὴν μέθην, οὔτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ οἶμαι ὁρᾶτι ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκράτου ἕωθεν ἀποπνέων. ὁ δὲ, καὶ ὅλην φατρίαν ἐσεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ θεοὺς ἀπέφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιρτητικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὰ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος, ὀλίγον τράγου διαφέρων ἐστίν. ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς οὗτος. οἱ δὲ σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φιλακροὶ κεράσται, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρύγες τινὲς ὄντες. ἔχουσι δὲ οὐρὰς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἵους ἡμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες οὕτω γελοίους θεοὺς, καὶ τερασίους; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τήν τε Ἀριάδνην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ, καὶ τὴν Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὃ πάντων γε-

λοιότατ

sit non dico, neq; mitram, neq; ebrietatem, neq; errantem eius incessum vitupero. Omnes enim, vt opinor, videtis quàm mollis sit & effœminatus deliciis, semiinsanus, statim à summo mane merum spirans. Ille verò totam curiam nobis asciuit, & toto choro aducto praestò est, Deosq; declarauit, & Pana, & Silenum, & Satyros, agrestes quosspiam & caprarios permultos, homines saltationi deditos, & forma monstrosos. Quorum hic quidem gerens cornua, dimidia atq; inferiore parte corporis capram referens, barbamq; profundam nutriens parum ab hirco discrepat. Alter verò senex, caluitio & simis naribus deformatus, plurimum super asinum inequitans, genere Lydus est. Cæterùm Satyri, acutis auribus, & ipsi calui & cornigeri, qualia ferè hædis nuper nuper natis excrescunt cornua, Phryges quidam existentes. Sunt verò caudati omnes. Videte cuiusmodi Deos nobis facit generosus ille. Deinde miramur, si contemnunt nos homines, videntes adeò ridiculos, & portentosos Deos. Mitto enim dicere, quod & duas mulieres adduxerit, nempe Ariadnem, cuius etiam coronam stellarum choro annumeratam addidit: alteram Icari agricolæ filiam, & quod omnium est ridi-

λοιότατον ὦ θεοὶ, καὶ τὸν κυῶα τῆς Ηερμιόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγε, ὡς μὴ ἀνιῷτο ἡ παῖς εἰ μὴ ἕξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ κυνίδιον αὐτῆς. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παροινία, καὶ γέλως, ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους. Ζευ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ασκληπιοῦ, μήτε περὶ Ηρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τῷ λόγῳ. οὗτοι γὰρ, ὁ μὲν αὐτῶν, ἰᾶται καὶ ἀνίστησιν ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. ὁ δ' Ηρακλῆς υἱὸς ὢν ἐμὸς, οὐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μῶ. σιωπήσομαι διὰ σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καί τοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δὲ ἐξῆν καὶ πρὸς αὐτόν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζευ. καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα, μῶν δ' οὖν κἀμὲ ξενίας διώκεις; Μῶ. ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλό τι περὶ σου λέγουσι, καὶ τάφον ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πείθομαι, οὔτε Αχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ καὶ μάλιστα ἐλεγχ-

culosissimum, ô Superi, Erigones quoque canem adduxit, ne tristitia afficeretur puella, si in cœlo non haberet catellum suum. Hæc verò non videntur vobis esse contumeliosa, quæque nec insania, nec risu careant? Audite etiam alios. IVPIT. *Caue, Mome, quicquam dixeris, aut de Aesculapio, aut de Hercule. Video enim quò orationis tuæ impetu rapiaris. Etenim horum alter agit medicum, & ægrotos morbis leuat, estq; planè multis aliis anteferendus. At Hercules filius meus non paucis laboribus immortalitatem adeptus est. Itaq; caue ne hosce accuses.* MOM. *In tui quidem gratiam tacebo Iupiter, etsi multa dicēda habeam. atque si nihil aliud, adhuc tamen signa igne inusta in corpore retinent. Porrò si liceret & aduersum te dicendi libertate vti, multa haberem quæ possem oratione reprehendere.* IVP. *Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid igitur & me vt Deum inquilinum in ius vocas?* MOM. *Equidem in Creta non tantùm hoc audire licet, verùm aliud quoque de te dictitant, atque etiam sepulchrum tuum commonstrant hospitibus. Ego verò neq; illis fidem habeo, neq; ex Achiuorum numero Aeginensibus suppositium te esse affirmantibus. Cæterùm, quæ cum*

ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γάρ τοι ἀρχὴν τῶν τοιούτων παρανομημάτων, καὶ τὴν αἰτίαν σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις. Αὐτὸς γὰρ ἐνεπέπληκάς γε τὸν οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπότ' ἄν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεδείχθη, ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλέους νεὼς, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, τοῦ δεσπότου αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἐν Θήβαις, Διόνυσος μὲν, θεός. οἱ δ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς, ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λεάρχος, ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' οὗ δὲ ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, ἅπαντες μεμίμηνταί σε· καὶ οὐχὶ ἄρρενες μόνον, ἀλλ' ὅπερ αἴσχιστον, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. ὥστε ταῦτα μὲν ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν γένοιτο. ΖΕΥ. μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. Χαλεπανῶ γὰρ εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ὀνειδίσας ἐς τὸ γένος. ΜΩ. οὐκοῦν μηδὲ περὶ τοῦ ἀετοῦ εἴπω, ὅτι καὶ οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστιν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθεζόμενος, καὶ μονονουχὶ ἐπὶ τὴν κεφα-

λὴν

primis reprehensione digna sunt, ea in medium adducam. Enimuerò horum delictorum principium & caussam præbuisti. Ipse enim semideis cœlum iam compleuisti, neque enim aliter possum dicere. Estq; res planè absurdissima, si quis ex improuiso audierit Herculem in deorũ numerum esse assumptum, Eurystheum autem, qui illi imperauit fatis functum esse: & Herculis templum cerni in proximo, ministri existentis, Euristhei verò, illius domini, sepulchrum. Et rursus ex Thebanis Dionysius Deus factus est, eius autem consobrini nimirũ Pentheus Actæon & Learchus homines fuerunt omnium infelicissimi. Ex quo verò tu Iupiter semel illis hanc licentiæ ianuam aperuisti, omnes tuum institutum imitantur. Neque tantum Dij tui sunt imitatores (quod turpissimum) sed etiam Deæ hac in parte tuum æmulantur ingenium. Itaq; hæc mihi missa facienda videntur, multi enim laboris esset hæc cuncta singulatim reprehendere. IVP: At vide, Mome, ne quid de Ganymede dixeris. Malè enim me habebit, si adolescentem verbis conturbaueris, affecto contumeliæ genere. MOM. Proinde neque de aquila quicquam dicturus sum, quod & illa in cœlo versatur regio sceptro insidens, ac tantùm non super

capite:

λιὼ σου νεοττεύων, θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ καὶ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐάσομεν; ἀλλ᾽ ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος πόθεν ἡμῖν ἐπεισεκλήθησαν οὗτοι, ἢ ὁ Μίθρης ἐκεῖνος ὁ μῆδος, ὁ τὸν κάνδυν, καὶ τὴν τιάραν, οὐδὲ ἑλληνίζων τῇ φωνῇ. ὥστε οὐδ᾽ ἢν προπίῃ τις, ξυνίησι. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, οὓς ἂν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ Ζάμολξις δοῦλος ὢν, παρενεγράφη, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως διαλαθών. καί τοι ταῦτα πάντα, ὦ θεοί, μέτρια. σὺ δὲ ὦ κυνοπρόσωπε, καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, τίς εἶ ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δὲ βουλόμενος, καὶ ὁ μεμφίτης οὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δὲ ἴβιδας, καὶ πιθήκους εἰπεῖν, καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παραβυσθέντα ἐς τὸν οὐρανόν, ἃ ὑμεῖς ὦ θεοί, πῶς ἀνέχεσθε

ὁρῶντες

capite tuo nidificans, & Deus esse gestiens? aut illam quoq; in Ganymedis gratiam præteribimus? Atqui, ô Iupiter, Attis ille, & Corybas, & Sabazius vnde nobis tandem accersiti veniunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui indumento Persico amictus, & tiara redimitus est, neque Græcam vocem sonans, adeò vt si quis illi nectar propinet, præbibentem nō intelligat. Itaq; & Scythæ & Getæ hæc videntes, nobis longum valere iussis, ipsi immortalitate donant homines, suisq; suffragiis Deos quoscunque libuerit constituunt, non alia ratione, quàm Zamolxis seruilis conditionis homo existens, diuinitatem adeptus est, & Deorū numero adscriptus, haud scio quo modo nobis imposuerit. At sanè hæc omnia ô Dij, adhuc mediocria, & aliquo modo ferenda sunt. Cæterùm tu ô canino rictu hians Aegyptie, qui syndone amictus es quisnam esse gloriaris, ô optime, aut quomodo Deus esse contendis latrando? Quid autē sibi vult & Memphites taurus ille versicolor, qui & adoratur, & respondet oraculis, neq; non Prophetas habet? Pudet verò me ibides, percensere, & simias, & hircos, atq; his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Aegypto in cœlum vsq; conscenderunt. Illa itaque, ô Dij, quomodo sustinetis

æquale

ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ καὶ μᾶλλον ὑμῶν προσ-
κυνούμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπει-
δὰν κριοῦ κέρατα φύσωσί σοι; Ζ. αἰσχρὰ
ὡς ἀληθῶς ταῦτα φὴς τὰ περὶ τῶν Αἰγυ-
πτίων. ὅμως δ' οὖν ὦ Μῶμε τὰ πολλὰ αὐ-
τῶν, αἰνίγματά ἐστι, καὶ οὐ πάνυ χρὴ καταγε-
λᾶν ἀμύητον ὄντα. Μῶ. πάνυ γοῦν μυστη-
ρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, θεοὺς μὲν,
τοὺς θεοὺς, κυνοκεφάλους δὲ, τοὺς κυνοκε-
φάλους. Ζ. ἔα φημὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων,
ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐ-
πὶ σχολῆς, σὺ δὲ τοὺς ἄλλους λέγε. Μῶ. τὸν Τρο-
φώνιον, ὦ Ζεῦ, καὶ ὃ μάλιστά με ἀποπνίγει, τὸν
Ἀμφίλοχον. ὃς ἐναγοῦς ἀνθρώπου, καὶ μη-
τραλοίου υἱὸς ὤν, θεσπιῳδεῖ ὁ γενναῖος ἐν
Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ γοη-
τεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν
οὐκ ἔτι σὺ ὦ Ἄπολλον εὐδοκιμεῖς. ἀλλὰ ἤδη
πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς
ἂν ἐλαίῳ περιχυθῇ, καὶ στεφάνους ἔχῃ, καὶ γόη-
τος ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη καὶ
ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδριὰς,
ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν ὀλυμπίᾳ, καὶ
ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ, καὶ Εκτορι θύουσιν

ἐν

æquali vobiscum honore, aut etiam amplius adorari? At tu, Iupiter, quo ferre potes animo, posteaquam arietis cornua tibi produxerunt? IVP. Turpia profectò sunt, quæ dicis de Aegyptiis. Attamen pleraque illorum in se mystica complectuntur ænigmata, quæ nõ prorsus à prophanis deridenda sunt. MOM. Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, vt deos esse cognoscamus, & caninis capitibus præditos, canes esse intelligamus. IVP. Mitte de Aegyptiis in præsens dicere, nos verò de his aliâs per otium deliberabimus. Itaq; alios si qui notandi supersunt adducito. MOM. Trophonium, ô Iupiter, &, quod me præfocat, Antilochium: ille, inquam, scelesti, & matricidæ hominis filius vaticinatur in Cilicia, multa impudenter ementiens, & duorum obolorum gratia præstigiis incantans homines. Quocirca non amplius tu Apollo, ob vaticinij prædicationem haberis in pretio, sed iam omnis lapis & quæuis ara responsa dat oraculum petentibus, dummodo oleo perfusa fuerit, & coronas habuerit, & homine præstigiatore abundauerit, cuiusmodi iam permulti sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febre laborantibus in Olympia, & Theagenis Thaso. Quin Hectori quoq; sacra faciunt in

ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' οὗ δ' οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἡ ἐπιορκία, καὶ ἱεροσυλία, καὶ ὅλως, καταπεφρονήκασιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, οὔτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν, οὔτε συστῆναι ὅλως δυναμένων, πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλητος ἀρετὴ καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα, καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν, οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας παραστήσῃ, ὅμως τὴν τύχην πράξουσαν τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὲν γὰρ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κωφός τις εἶ,

ὡς

in Ilio, & è regione Prothesilao, nempe in Cherrhoneso. Ex quo igitur in tantum numerum subinde aucti excreuimus, magis in vsu fuit periurium & sacrilegium, & omninò nos despectui habere cœperunt, rectè facientes. Et hæc quidē de nothis & suppositititijs dicta esse volui. Cæterùm ego & peregrina nomina permulta audiens eorum, qui neq; degunt apud nos, neq; vllo modo possunt esse, admodum, ô Iupiter, propter hæc rideo. Vbi enim gentium est multis modis iactata illa virtus & natura, & fatum, & fortuna? intoleranda & vana rerū vocabula ab inertibus hominibus philosophiæ titulo semet venditantibus excogitata. Quæ quanquam ipsorum commenta sunt, sic tamen simplicium animos persuaserūt, vt nemo amplius nobis sacrificare dignetur, certò persuasum habēs, quod etiamsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortunam tamen nihilo secus ea facturam, quæ à fatis decreta sunt, & quæ sub initium cuique nascentium Parcæ fatalibus fusis adneuerint. Perlibenter itaq; te Iupiter interrogarem, vbinam gentium tibi visa esset, aut virtus, aut natura, aut fatū? Quod enim & tu talia subinde in philosophorum disputationibus audias, mihi dubium nō est, nisi fortasse quispiam surdus sis.

ὡς βοώντων αὐτῶν μὴ ἐπάγειν τὰ πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον, ὁρῶ γοῦν τοὺς πολλὺς ἀχθομένυς μοι λέγοντι, καὶ συρίττοντας, ἐκείνυς μάλιστα, ὧν καθήψατο ἡ παῤῥησία τῶν λόγων. πέρας γοῦν εἰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζευ. ἀνάγνωθι. οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ἠτιάσω. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον αὖ γίγνηται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας ἐννόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε, καὶ προηδρευε Ποσειδῶν, ἐπεστάτει Ἀπόλλων, ἐγραμμάτευε Μῶμος τῆς νυκτὸς. καὶ ὁ ὕπνος τὴν γνώμην εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρενγραφέντες, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου ταραχώδους·

vt eosdem vociferantes inaudire nequeas. Multa equidem adhuc dicenda supersunt, sed finem verborũ faciam. Video enim quosdam ob dicta mea dolenter perturbari, & iam sibilare, maximè verò eos, qui orationis libertate tacti sunt. Itaq; pro cõcludenda oratione, si ita sedet animo tuo Iupiter, decretũ quoddam de illis legam iam conscriptum. IVP. *Recita. neq; enim omnia absurdè aut de nihilo reprehendisti. Et sanè multa ex illis inhibenda & coërcẽda sunt, ne in immensum excrescant.*

DECRETVM.

BONA FORTVNA.

CONCILIO *legitimè coacto, septimo idus N. Iupiter Rectorẽ agebat, Neptunus præsidem, Apollo præfectũ, Momus scribæ officio fungebatur noctu, & Somnus dixit sententiam. Quoniam multi ex peregrinis non Græci tantùm, verùm etiam Barbari, nequaquam digni existentes cœlestis Reipublicæ communi nobiscum participatione nothi & subditity, haud scio quo nam modo etiam Dij esse contendentes cœlum compleuerunt, ita vt symposion tumultuosis turbis plenum sit, obstrepentibus passim diuersis*

χώδους πολυγλώσσων τινῶν, καὶ ξυγκλύδων, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τὴν κοτύλην εἶναι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ ὑπερ αὐθαδείας παρωσάμενοι τοὺς παλαιούς τε, καὶ ἀληθεῖς θεοὺς, προεδρίας ἠξιώκασιν ἑαυτοὺς παρὰ πάντα τὰ πάτρια, καὶ ἐν τῇ γῇ προτιμᾶσθαι θέλουσι, δεδόχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ ὀλύμπῳ περὶ τροπὰς χειμερινὰς, ἑλέσθαι δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν, ἐκ τῆς παλαιᾶς βουλῆς τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ ἐκ τῶν δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς, τὸν Δία, τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν καθέζεσθαι ὁμόσαντας τὸν νόμινον ὅρκον, τὴν Στύγα. τὸν Ἑρμῆν δὲ, κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι ξυντελεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τοὺς δὲ ἥκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους ἐνωμότους, καὶ ἀποδείξεις τοῦ γένους, τοὐντεῦθεν δὲ, οἱ μὲν, παρίτωσαν καθ' ἕνα, οἱ δὲ, ἐπιγνώμονες ἐξετάζοντες, ἢ θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται, ἢ καταπέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἠρία, καὶ τὰς θήκας, τὰς προγονικάς, ἢν δέ τις ἁλῷ τῶν ἀδοκίμων, καὶ ἅπαξ

ὑπὸ

diuersis linguis multitudinis vndique accersita. Defecit autem ambrosiæ & nectaris copia, adeò vt mna iam coëmenda sit hemina propter bibentium multitudinem. Sed enim illi, quæ sunt procacitate & immodestia, Diis veris & antiquis loco motis semet ipsi primis dignantur accubitibus præter omnem morē patrium: ad hæc in terris quoq; ante alios honorari contendunt, visum est, senatui populoq;, vt ad hyberna solstitia cogatur in Olympo cōcilium, septem autem ad cognoscendum appositi eligantur Dii perfecti, tres quidē ex curia veteri quæ Saturno regnante constituta est: quatuor autē ex duodecim, quorū in numero vnus erit Iupiter. Cæterùm qui electi erunt arbitri, ipsi ad cognoscendum caussas sessum eant, dicto prius iuramento legitimo, nimirum Styge. At Mercurius proclamato præconio vniuersos in concionem congreget, quicunq; in Deorū concilium legitimè admitti postulant. Veniant autem illi adductis iuratis testibus, & certis generis indiciis. Deinde illi in vnum locum commeent, verùm arbitri accuratè expendentes, aut Deos illos declarabunt, aut ad sua sepulchra, & maiorum tumulos ablegabunt. Si verò quispiam ex obscuris & reprobatis comprehensus fuerit,

& se-

ὑπὸ τῶν ἐπιγνωμόνων ἐκκριθέντων, ἐπιβαίνειν τοῦ οὐρανοῦ, ἐς τὸν τάρταρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτοῦ ἕκαστον. καὶ μήτε τὴν Ἀθηνᾶν ἰᾶσθαι, μήτε τὸν Ἀσκλήπιον χρησμῳδεῖν, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ᾽ ἕν τι ἐπιλεξάμενον, μάντιν, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δὲ φιλοσόφοις προειπεῖν, μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μὴ δὲ ληρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ὁπόσοι δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινός. ἐκείνοις δὲ, τάφον χῶσαι τὴν πόλιν, καὶ στήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ἢν δέ τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τοὺς ἐπιγνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμην αὐτοῦ καταδιαιτησάντων. τοῦτο μὲν ὑμῖν τὸ ψήφισμα δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα. μᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω, πλείους γὰρ οἶδ᾽ ἔσονται, οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν, ἄπιτε. ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφεῖς τὰς ἀποδεί-

ξεις

& semel ab arbitris cõdemnatus in cœlũ ascẽderit, ille per præceps in tartarum corruat. Præterea quisq; exerceat sua commercia, neq; Minerua rei medicæ intenta sit, neque Aesculapius dandis oraculis vacet, aut seruiat, neque Apollo tanta soli sibi obeũda vendicet, sed vna re quapiam electa, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophis dicetur, ne noua subinde fingendo comminiscantur nomina, neq; de iis, quorum imperiti sunt, nugentur. In quorumcunq; autem honorem, aut cultum templa, aut sacra constituta sunt, illorũ imagines subuertantur, earumq; loco aut Iouis, aut Iunonis, aut Apollinis, aut alterius cuiuspiam erigatur, illis autem vrbs congesta terra sepulchrum accumulet, & aræ loco statuã reponat. Quod si quis præconio dicto audiens esse noluerit, arbitrorumq; examen & censuram subire recusarit, ille indicta caussa condemnetur. IVP. Iustißimum equidem decretum est istud, ô Mome, & qui suffragatur, huic manum protendat. Atqui potius ita fiat. Complures enim noui futuros, qui sua non sunt adiecturi suffragia. Verum in præsens abite. Cæterùm in concionẽ accersiti à Mercurio, venite adferẽtes vnusquisq; cognitiones claras, & manifestas comprobatio-

ξεις πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν, καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοσιν, εἰ νεὼν τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.

ΤΙΜΩΝ Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Ὦ Ζεῦ φίλιε, καὶ ξένιε, καὶ ἑταιρεῖε, καὶ ἐφέστιε, καὶ ἀστεροπητὰ, καὶ ὅρκιε, καὶ νεφεληγερέτα, καὶ ἐρίγδουπε, καὶ εἴ τι σε ἄλλο οἱ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι. καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι πρὸς τὰ μέτρα. τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος γινόμενος ὑπερείδεις τὸ πῖπτον τοῦ μέτρου, καὶ ἀναπληροῖς τὸ κεχηνὸς τοῦ ῥυθμοῦ. ποῦ σοι νῦν ἡ ἐρισμάραγος ἀστραπὴ, καὶ ἡ βαρύβρομος βροντὴ, καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργήεις, καὶ σμερδαλέος κεραυνός; ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ καπνὸς ποιητικὸς ἀτεχνῶς, ἔξω τοῦ πατάγου τῶν ὀνομάτων. τὸ δὲ ἀοίδιμόν σου, καὶ ἑκηβόλον ὅπλον, καὶ πρόχειρον, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως τελέως ἀπέσβη, καὶ ψυχρόν ἐστι, μηδὲ ὀλίγον σπινθῆρα ὀργῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων διαφυλάττον. θᾶττον γοῦν τῶν ἐπι-

nes, patris & matris nomen, & vnde oriundus sit, tum quomodo diuinitatem adeptus sit. adhac tribum quoque & curiales. Verum enimuerò, qui præsto non fuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille in terris ingens delubrum habuerit, ac homines eundem Deum esse existimauerint.

TIMON SIVE MISANTROPVS.

O *Iupiter Phili & hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, iusiurandice, nubicoge, grandistrepe, & si quod aliud tibi cognomen attoniti Poëtæ tribuunt, maximè cùm hærent in versu. Nam tum illis multinominis factus, carminis ruinam fulcis, metriq́; exples hiatum. Vbi tibi nunc magnicrepum fulgur, grauifremum tonitru? Vbi ardens, candens ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia iam palam apparet nugas esse, fumumq́; Poëticum, nec omninò quicquam præter nominum strepitum. Sed decantata illa tua arma eminus ferientia, expromptaq́; nescio quomodo penitus extincta sunt, frigentq́;, adeò vt ne minimam quidem scintillulam iracundiæ aduersus nocentes reliquam obtineant. Itaque citius qui-*

ἐπιορκεῖν τινὲς ἐπιχειρούντων, ἑώλον ἐπιθρυαλλίδα φοβηθείη ἄν, τὴν τοῦ πανδαμάτορος κεραυνοῦ φλόγα. οὕτω δ᾽ ἀλόν τινα ἐπανατείνεσθαι δοκεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν, ἢ καπνὸν ἀπ᾽ αὐτοῦ μὴ δεδιέναι, μόνον δὲ τοῦτο οἴεσθαι ἀπολαύειν τοῦ τραύματος, ὅτι ἀναπλησθήσονται τῆς ἀσβόλου. ὥστε ἤδη διὰ ταῦτά σοι, καὶ ὁ Σαλμωνεὺς ἀντιβροντᾷν ἐτόλμα, οὐ πάνυ τοι ἀπίθανος ὢν, πρὸς οὕτω ψυχρὸν τὴν ὀργὴν Δία. θερμουργὸς ἀνὴρ, καὶ μεγαλαυχούμενος, πῶς γὰρ ὅπου γε καθάπερ ὑπὸ μανδραγόρα καθεύδεις; ὃς οὔτε τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας ἐπισκοπεῖς, λημᾷς δὲ καὶ ἀμβλυώττεις πρὸς τὰ γινόμενα, καὶ τὰ ὦτα ἐκκεκώφωσαι καθάπερ οἱ παρηβηκότες. ἐπεὶ νέος γε ἔτι ὀξύθυμος ὤν, καὶ ἀκμαῖος τὴν ὀργὴν, πολλὰ κατὰ τῶν ἀδίκων, καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ οὐδέποτε ἦγες τότε πρὸς αὐτοὺς ἐκεχειρίαν, ἀλλ᾽ ἀεὶ ἐνεργὸς πάντως ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ ἡ αἰγὶς ἐπεσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπαταγεῖτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὲς ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν προηκοντίζετο,

uis ex his, qui peieraturi sunt, extinctum ellychnium metuerit quam flammam fulminis cuncta necantis: adeò titionem quempiam incutere videris eis, vt ignem quidem aut fumum ab illo proficiscentem nihil quicquam formident, verùm hoc solùm vulneris inferri posse iudicent, vt fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, vt iam Salmoneus tibi sit ausus etiam obtonare, neque id admodum ab re, quippe aduersus Iouem vsqueadeò frigidum, vir ad facinora feruidus, audaciaq; tumidus. Quid ni enim faciat, vbi tu perinde ac sub mandragora stertis, qui neque peierantes exaudias, neque eorum qui flagitia committunt, respectum agas? Caecutis autem lippitudine, & hallucinaris ad ea quae fiunt, auréſque iam tibi obsurduerunt, instar horum, qui aetate defecti sunt. Quandoquidem cùm iuuenis adhuc esses, acríque animo, vehemensq; ad iracundiam, permulta in homines maleficos ac violentos faciebas. Neque tum vnquam tibi cum illis erant induciae. Sed perpetuò fulmen erat in negocio, perpetuò obuirabatur Aegis, obstridebat tonitru, fulgur continenter iaculorum in morem densissimè ex edito loco deuolantium torquebatur, terrae quassationes, cribri

τίζετο, οἱ σεισμοὶ δὲ κοσκινηδὸν καὶ ἡ χιὼν σωρηδὸν, καὶ ἡ χάλαζα πετρηδόν. καὶ ἵνα σοι φορτικῶς διαλέγωμαι, ὑετοί τε ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι, ποταμὸς ἑκάστη σταγών. ὥστε τηλικαύτη ἐν ἀκαρεῖ χρόνου ναυαγία ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς ὑποβρυχίων ἁπάντων καταδεδυκότων, μόγις ἕν τι κιβώτιον περισωθῆναι, προσοκεῖλαν τῷ Λυκωρεῖ, ζώπυρόν τι τοῦ ἀνθρωπίνου σπέρματος διαφυλάττον εἰς ἐπιγονὴν κακίας μείζονος. τοι γάρ τοι ἀκόλουθα τῆς ῥαθυμίας τἀπίχειρα κομίζῃ παρ' αὐτῶν, οὔτε θύοντος ἔτι σοί τινος, οὔτε στεφανοῦντος, εἰ μή τις ἄρα πάρεργον ὀλυμπίων. καὶ οὗτος οὐ πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ἔθος τι ἀρχαῖον συντελῶν. καὶ κατ' ὀλίγον Κρόνον σε, ὦ θεῶν γενναιότατε, ἀποφαίνουσι, παρωσάμενοι τῆς τιμῆς. ἐῶ λέγειν, ὁποσάκις ἤδη σου τὸν νεὼν σεσυλήκασιν. οἱ δὲ καὶ αὐτῷ σοι τὰς χεῖρας ὀλυμπίασιν ἐπιβεβλήκασι. καὶ σὺ ὁ ὑψιβρεμέτης ὤκνησας, ἢ ἀναστῆσαι τοὺς κύνας, ἢ τοὺς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς βοηδρομήσαντες αὐτοὺς συλλάβοιεν, ἔτι συσκευαζομένους πρὸς τὴν φυγήν. ἀλλ' ὁ γενναῖος, καὶ γιγαντολέτωρ, καὶ τιτανοκράτωρ ἐκάθησο, τοὺς

instar frequentes, ad hæc nix cumulatim, neq; non grando saxorum in morem. Atque vt tibi molestè disseram, imbresq; rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantùm repentè Deucalionis ætate naufragium ortum est, vt omnibus sub aqua demersis, vix vnica scaphula seruaretur, quæ in montem Lycorem appulit, humani generis, quasi scintillulas quasdam seruans, vnde sceleratius etiam genus in posterum propagaretur. Nimirum igitur dignum socordiæ præmium ab illis reportas, cùm iam nec sacra faciat tibi quisqua, nec coronas offerat, nisi obiter in Olympicis, ac ita ne is quidem rem admodum frugiferam facere videatur, sed priscum quendam ritum magis referre: ac penè Saturnum, ô Deorum generosissime, te reddunt magistratu abdicantes. Omitto loqui, quoties iam templum tuum sacrilegio compilarint, cùm tibi etiam ipsi in Olympiacis manus, admoliti sint. Atque interea tu altifremus ille pigritabaris, vel excitare canes, vel vicinos aduocare, vt auxilio accurrentes illos comprehenderent, adhuc adornantes fugam. Sed generosus, Gigantúmque extinctor, & Titanum victor sedebas, cùm tibi cæsaries ab illis circumtonderetur, decem cubitale

πλοκάμους περικειρόμενος ὑπ' αὐτῶν, δεκάπηχυν κεραυνὸν ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ. ταῦτα τοίνυν ὦ θαυμάσιε, πηνίκα παύσεται οὕτως ἀμελῶς παρορώμενα; ἢ πότε κολάσεις τὴν τοσαύτην ἀδικίαν; πόσοι Φαέθοντες ἢ Δευκαλίωνες ἱκανοὶ πρὸς οὕτως ὑπέραντλον ὕβριν τοῦ βίου; ἵνα γὰρ τὰ κοινὰ ἐάσας, τἀμὰ εἴπω, τοσούτους Ἀθηναίων εἰς ὕψος ἄρας, καὶ πλουσίους ἐκ πενεστάτων ἀποφήνας, καὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπικουρήσας, μᾶλλον δὲ ἀθρόον ἐς εὐεργεσίαν τῶν φίλων ἐκχέας τὸν πλοῦτον, ἐπειδὴ πένης διὰ ταῦτα ἐγενόμην, οὐκ ἔτι οὐδὲ γνωρίζομαι πρὸς αὐτῶν, οὔτε προσβλέπουσιν οἱ τέως ὑποπτήσσοντες, καὶ προσκυνοῦντες, κἂν τοῦ ἐμοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι. ἀλλ' ἤν που ἐν ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμί τινι αὐτῶν, ὥσπερ τινὰ στήλην παλαιοῦ νεκροῦ ὑπτίαν, ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀνατετραμμένην παρέρχονται, μηδὲ ἀναγνόντες, οἱ δὲ καὶ πόρρωθεν ἰδόντες, ἑτέραν ἐκτρέπονται, δυσάντητον, καὶ ἀποτρόπαιον θέαμα ὄψεσθαι ὑπολαμβάνοντες, τὸν οὐ πρὸ πολλοῦ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην αὐτῶν γεγενημένον. ὥστε ὑπὸ τῶν κακῶν ἐπὶ ταύτην τὴν ἐσχατιὰν τραπόμενος, ἐναψάμενος διφθέραν, ἐργά-

ſulmen dextra tenenti. Horum igitur, ô præclare, quis tandem erit finis, quæ tu adeò ſecurè deſpicis? Aut quando de tantis maleficiis pœnas ſumes? quot Phaëthontes aut Deucaliones ſatis idonei ſint ad expiandam tam inexhauſtam morum iniquitatem? Etenim vt de communibus ſileam, de iis quæ mihi acciderunt dicam, cùm tam multos Athenienſes in ſublime euexerim, ex pauperrimis diuites reddiderim, cunctíſque quotquot opus haberent, ſuppeditarim, imò ſemel vniuerſas opes in amicos iuuandos effuderim, ſimulatque his rebus ad inopiam deueni, iam ne agnoſcor quidem ab illis, nec aſpicere dignantur me, qui dudum reuerebantur, adorabant, meóque de nutu pendebant. Quod ſi quando per viam ingrediens, fortè fortuna in eorum quempiam incidero, perinde vt euerſam hominis iam olim defuncti ſtatuam, ac temporis longitudine collapſam prætereunt, quaſi ne norint quidem. Alij verò & procul conſpecto me, aliò in aliam viam deflectunt, exiſtimantes ſeſe inauſpicatum, abominandúmque viſuros ſpectaculum, quem non ita pridem ſeruatorem, & adiutorem ſuum eſſe prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema redactus conſilia, rhenone arrepto, ter-

ζομαι τὴν γῆν ὑπόμισθος ὀβολῶν τεσσάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικέλλῃ προσφιλοσοφῶν ἐνταῦθα. τοῦτο γοῦν μοι δοκεῖ κερδαίνειν, μηκέτι ὄψεσθαι πολλοὺς παρὰ τὴν ἀξίαν εὖ πράττοντας. ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό γε. ἤδη ποτὲ οὖν ὦ Κρόνου, καὶ Ῥέας υἱὲ, τὸν βαθὺν τοῦτον ὕπνον ἀποσεισάμενος, καὶ νήδυμον, ὑπὲρ τὸν Ἐπιμενίδην γὰρ κεκοίμησαι, καὶ ἀναρριπίσας τὸν κεραυνὸν, ἢ ἐκ τῆς Οἴτης ἐναυσάμενος, μεγάλην ποιήσας τὴν φλόγα, ἐπιδείξαιό τινα χολὴν ἀνδρώδους καὶ νεανικοῦ Διὸς, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ ὑπὸ Κρητῶν περὶ σοῦ καὶ τῆς ἐκεῖ σῆς ταφῆς μυθολογούμενα. Ζ. τίς οὗτός ἐστιν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ κεκραγὼς ἐκ τῆς Ἀττικῆς, παρὰ τὸν Ὑμηττὸν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ, πιναρὸς ὅλος, καὶ αὐχμῶν, καὶ ὑποδίφθερος; σκάπτει δὲ, οἶμαι, ἐπικεκυφὼς, λάλος ἄνθρωπος, καὶ θρασὺς, ἦ που φιλόσοφός ἐστι, οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἀσεβεῖς τοὺς λόγους διεξῄει καθ' ἡμῶν. Ερμ. τί φῇς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου, τὸν κολυτέα; οὗτός ἐστιν ὁ πολλάκις ἡμᾶς καθ' ἱερῶν τελείων ἑστιάσας, ὁ νεόπλουτος, ὁ τὰς ὅλας ἑκατόμβας, παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώθαμεν ἑορτάζειν τὰ διάσια. Ζ. φεῦ τῆς ἀλλαγῆς.

ram exerceo, quaternis conductus obolis, atque hic cum solitudine, cumq; ligone philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod posthac non intuebor plerosque præter meritum secundis fortunæ successibus vtentes. Nam illud vel maximè vrit. Iam igitur tandem aliquando Saturni Rheæque proles, excusso profundo isto, grauíque somno (nam Epimenidem quoque dormiendo vicisti) denuò iactato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti reddita flamma iram aliquam strenui illius ac iuuenilis Iouis ostende, nisi vera sint quæ à Cretensibus de te, tuáque sepultura feruntur. IVP. Quis hic est, Mercuri, sic vociferans ex Attica, ad Hymettum in radice montis, horridus totus, ac squalidus, pelléque amictus? fodit autem, vt arbitror, nam pronus incumbit, homo loquax & confidens, mirum ni Philosophus est. neque enim alioqui adeo impia, nefariáque in nos fuerat dicturus. MERCVR. Quid ais pater, an non nosti Timonem Echecratidis filium Colyttensem? Hic nimirum est, qui nos sæpenumero in sacris legitimis conuiuio accepit, ille repente diues factus, ille qui totas hecatombas, apud quem splendidè Iouialia festa consueuimus agitare. IVPIT. Hem quæ nam istæ

ὁ καλὸς ἐκεῖνος, ὁ πλούσιος, περὶ ὃν οἱ τοσοῦτοι φίλοι; τί παθὼν οὖν τοιοῦτός ἐστιν, αὐχμηρὸς, ἄθλιος, καὶ σκαπανεὺς, καὶ μισθωτὸς, ὡς ἔοικεν, οὕτω βαρεῖαν καταφέρων τὴν δίκελλαν. Ερμ. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν, χρηστότης ἐπέτριψεν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ πρὸς τοὺς δεομένους ἅπαντας οἶκτος. ὡς δὲ ἀληθεῖ λόγῳ, ἄνοια, καὶ εὐήθεια, καὶ ἀκρισία περὶ τοὺς φίλους, ὃς οὐ συνίει, κόραξι, καὶ λύκοις χαριζόμενος, ἀλλ' ὑπὸ γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος τὸ ἧπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς καὶ ἑταίρους ᾤετο, ὑπ' εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτὸν, χαίροντας τῇ βορᾷ. οἱ δὲ τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, καὶ περιτραγόντες, εἴ τις καὶ μυελὸς ἐνῆν ἐκμυζήσαντες, καὶ τοῦτον εὖ μάλα ἐπιμελῶς ᾤχοντο, αὖον αὐτὸν καὶ τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον ἀπολιπόντες, οὐδὲ γνωρίζοντες ἔτι, οὐδὲ προσβλέποντες. πόθεν γὰρ ἢ ἐπικουροῦντες, ἢ ἐπιδιδόντες ἐν τῷ μέρει; διὰ ταῦτα δικελλίτης καὶ διφθερίας, ὡς ὁρᾷς, ἀπολιπὼν ὑπ' αἰσχύνης τὸ ἄστυ μισθοῦ γεωργεῖ, μελαγχολῶν τοῖς κακοῖς, ὅτι οἱ πλουτοῦντες, παρ' αὐτοῦ, μάλα ὑπεροπτικῶς παρέρχονται,

rerum commutatio? hiccine honestus, ille diues, quem tam frequentes cingebant amici? Quid igitur accidit, vt hoc sit habitu? squalidus, ærumnosus, fossor conductitius, vti conijcio, cùm tam grauem ligonem gerat? MERCVR. *Ad hunc modum illum quodammodo probitas euertit, atque humanitas, & in omnes quicunque egerent misericordia. At reuera vecordia potius facilitásque, nullúsque in suscipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit, sese coruis lupísque largiri. Quin cùm à vulturibus tam multis misero iecur eroderetur, amicos esse eos, & socios iudicabat, quasi beneuolentia erga sese afficerentur, cùm illos epulæ magis caperent. Ergo posteaquam ossa penitus nudassent, circumrosissentq;: deinde si qua medulla suberat, hanc quoque admodum diligenter exuxissent, aufugerunt, exuccum & radicitus defectum destituentes, adeò vt postea ne agnoscant quidem, aut aspiciant, tantum abest, vt sint qui suppeditent, vicissimq; impertiant. Has ob res fossor, & sago, vt vides, opertus pelliceo vrbem præ pudore fugiens, mercede terram exercet, aduersus ingratos atra bile stomachatur, qui quidem ipsius benignitate ditati, admodum fastuosè nunc*

præ-

χοντα, οὐδὲ τοὔνομα εἰ Τίμων καλοῖτο εἰδότες. Z. καὶ μὴν οὐ παρετέος ἀνὴρ, οὐδὲ ἀμελητέος. εἰκότως γὰρ ἠγανάκτει δυστυχῶν. ἐπεὶ καὶ ὅμοια ποιήσομεν τοῖς καταράτοις κόλαξιν ἐκείνοις, ἐπιλελησμένοι ἀνδρὸς τοσαῦτα ταύρων τε καὶ αἰγῶν πιότατα καύσαντος ἡμῖν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ἔτι γοῦν ἐν ταῖς ῥισὶ τὴν κνῖσαν αὐτῶν ἔχω. πλὴν ὑπ᾽ ἀσχολίας τε καὶ θορύβου πολλοῦ τῶν ἐπιορκούντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δὲ καὶ φόβου τοῦ παρὰ τῶν ἱεροσυλούντων (πολλοὶ γὰρ οὗτοι καὶ δυσφύλακτοι, καὶ οὐδὲ ἐπ᾽ ὀλίγον καταμῦσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι) πολὺν ἤδη χρόνον οὐδ᾽ ἀπέβλεψα εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ μάλιστα ἐξ οὗ φιλοσοφία καὶ λόγων ἔριδες ἐπεπόλασαν αὐτοῖς. μαχομένων γὰρ πρὸς ἀλλήλους, καὶ κεκραγότων, οὐδὲ ἐπακούειν ἐστὶ τῶν εὐχῶν. ὥστε ἢ ἐπιβυσάμενον χρὴ τὰ ὦτα καθῆσθαι, ἢ ἐπιτριβῆναι πρὸς αὐτῶν, ἀρετήν τινα καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνειρόντων. διὰ ταῦτά τοι καὶ τοῦτον ἀμεληθῆναι συνέβη πρὸς ἡμᾶς, οὐ φαῦλον ὄντα. ὅμως δὲ τὸν Πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ

παρα-

prætereant, ac ne nomen quidem, an Timon vocetur, nouerint. IVP. *Atque profectò vir neutiquam fastidiendus, aut negligendus est, & iure optimo indignatur, qui iis tantis in malis agat. Quare sceleratos istos adulatores ipsi quoque fuerimus imitati, si eum virum neglexerimus, qui tot tauros, & capras pinguißimas nobis in aris adoleuerit, quarũ nidor etiamnum mihi in naribus residet. Cæterùm propter negotia & turbam maximã peierantium, tum vi, non iure agentium, neq; nõ aliena rapientium, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, (quorum quidẽ cùm multi sunt, tum obseruatu difficiles, adeò vt ne minimũ quidem nos conniuere sinant) longo iam ad Atticam regionem oculos non conuerti tempore, maximè posteaquam philosophia & de verbis digladiationes apud istos increbuerũt, ita vt pugnantibus inter se istis, vociferantibusq; ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi necessum est, aut auribus obturatis sedere, aut dirumpi ab eis, conficiq;, qui virtutẽ quandã, & incorporea quadam, merasq; nugas ingenti vociferatione connectunt. Hæc in caussa fuerunt, vt hunc quoque neglexerim, cùm haud mediocriter de nobis sit meritus. Quod reliquum est, Mercuri,*

tu,

παραλαβὼν, ἄπιθι παρ' αὐτὸν κατὰ τάχος. ἀγέτω δὲ ὁ Πλοῦτος καὶ τὸν Θησαυρὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ μενέτωσαν ἄμφω παρὰ τῷ Τίμωνι, μηδὲ ἀπαλλαττέσθωσαν οὕτω ῥᾳδίως, κἂν ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητος αὖθις ἐκδιώκῃ αὐτοὺς τῆς οἰκίας. περὶ δὲ τῶν κολάκων ἐκείνων, καὶ τῆς ἀχαριστίας, ἣν ἐπεδείξαντο πρὸς αὐτὸν, καὶ αὖθις μὲν σκέψομαι, καὶ δίκην δώσουσιν, ἐπειδὰν τὸν κεραυνὸν ἐπισκευάσω. κατεαγμέναι γὰρ αὐτοῦ καὶ ἀπεστομωμέναι εἰσὶ δύω ἀκτῖνες αἱ μέγισται, ὁπότε φιλοτιμότερον ἠκόντισα πρώην ἐπὶ τὸν σοφιστὴν Αναξαγόραν, ὃς ἔπειθε τοὺς ὁμιλητὰς, μηδὲ ὅλως εἶναί τινας ἡμᾶς τοὺς θεούς. ἀλλ' ἐκείνου μὲν διήμαρτον. ὑπερέσχε γὰρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς εἰς τὸ ἀνάκειον παρασκήψας, ἐκεῖνό τε κατέφλεξε, καὶ αὐτὸς ὀλίγου δεῖν συνετρίβη παρὰ τὴν πέτραν. πλὴν ἱκανὴ ἐν τοσούτῳ καὶ αὕτη τιμωρία ἔσται αὐτοῖς, εἰ ὑπερπλουτοῦντα τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. Ερμ. οἷον ἦν τὸ μέγα κεκραγέναι, καὶ ὀχληρὸν εἶναι καὶ θρασύν; οὐ τοῖς δικαιολογοῦσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς εὐχομένοις τοῦτο χρήσιμον. ἰδοὺ γὰρ αὐτίκα μάλα πλούσιος

tu, assumpto Pluto celeriter ad istum abeas. Porrò Plutus vnà secum ducat, & Thesaurum, & vtrique apud Timonem perseuerent, neque adeò facilè demigrent, etiamsi quam maximè illos præ bonitate rursum ex ædibus exegerit. Cæterùm de palponibus illis, atque ingratitudine qua in hunc sunt vsi, in posterum consultabo, pœnásque daturi sunt, simul atque fulmen instaurauero. Nam fracti sunt in eo retusa cuspide duo è radiis maximi, cùm nuper auidius in sophistam Anaxagoram iacularer, qui suis familiaribus suadebat, nullo pacto esse vllos nos, qui dij vocaremur. Ac illum quidem errore non feriebam, propterea quod Pericles obtenta manu eum protexerit. Cæterùm fulmen in Castoris ac Pollucis templum detortum tum illud exußit, tum ipsum parum abfuit, quin ad saxum comminueretur. Quanquam interim vel id supplicij satis magnum in istos fuerit, si Timonem conspexerint egregiè locupletem factum. MERCVR. *Quantum habet momenti altum vociferari, & obstreperum audacémque esse? Idque non iis modò, qui caussas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. En mox è pauperrimo*

diues

πλούσιος ἐκ πενεστάτου καταστήσεται ὁ Τί-
μων, βοήσας καὶ παρρησιασάμενος ἐν τῇ εὐ-
χῇ, καὶ ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δὲ σιωπῇ ἔσκα-
πτεν ἐπικεκυφὼς, ἔτι ἂν ἔσκαπτεν ἀμελού-
μενος. ΠΛΟΥΤ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ
Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄριστε Πλοῦτε, καὶ
ταῦτα ἐμοῦ κελεύσαντος; ΠΛΟΥΤ. ὅτι νὴ Δία
ὕβριζεν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξεφόρει, καὶ εἰς πολλὰ κα-
τεμέριζε, καὶ ταῦτα, πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄν-
τα. καὶ μόνον οὐχὶ δικράνοις με ἐξεώθει τῆς οἰ-
κίας, καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀπορ-
ριπτοῦντες. αὖθις οὖν ἀπέλθω, παρασίτοις
καὶ κόλαξι παραδοθησόμενος; ἐπ' ἐκείνους ὦ
Ζεῦ πέμπε με, τοὺς αἰσθησομένους τῆς δω-
ρεᾶς, τοὺς περιέψοντας, οἷς τίμιος ἐγὼ καὶ
περιπόθητος. οὗτοι δὲ οἱ λάροι τῇ πενίᾳ ξυνέ-
στωσαν, ἣν προτιμῶσιν ἡμῶν, καὶ διφθέραν
παρ' αὐτῆς λαβόντες, καὶ δίκελλαν, ἀγαπά-
τωσαν ἄθλιοι, τέτταρας ὀβολοὺς ἀποφέρον-
τες, οἱ δεκαταλάντους δωρεὰς ἀμελητὶ
προϊέμενοι. Ζ. οὐδὲν ἔτι τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐρ-
γάσεται περί σε, πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα
πεπαιδαγώγηκεν, εἰ μὴ παντάπασιν ἀ-
νάλγητός ἐστι τὴν ὀσφὺν, ὡς χρῆν σε ἀντὶ τῆς
πενίας

ines euaserit Timon, qui se imprecando clamosum & improbum præstiterit, Iouémque reddiderit attentum: Si verò silentio fodisset nutans, etiam nunc foderet neglectus. PLVTVS. *At ego Iupiter haud quaquam ad istum rediturus sum.* IVPIT. *Quid ita non rediturus optime Plute, præsertim à me iussus?* PLVTVS. *Quoniam per Iouem iniuria me affecit eÿciens, & in multa fragmenta dissecans, idque cùm illi paternus essem amicus, ac me penè dixerim, furca ex ædibus expulit, nec aliter quàm ÿ, qui è manibus ignem abÿciunt. Nam rursus ad istum ibo, parasitis, & adulatoribus donandus? Ad eos me mitte, ô Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus equidem in precio sim, & maiorem in modum exoptatus. At hi stupidi cum inopia commercium habeant, quam nobis anteponunt, vt ab ea accepto sago pelliceo, ligonéque, sat habeant, cùm quatuor lucrantur obolos, decem talenta contemptim dono dare soliti.* IVPITER. *Nihil istiusmodi posthac in te facturus est Timon, quippe quem ligo abundè satis corripuerit, nisi prorsus nullum dolorem sentiunt illius ilia, te videlicet potius praeoptandum*

quàm

πενίας περιαιρεῖσθαι. οὐ μέν τοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σοι τὰς θύρας ἀναπετάσας, ἠφίει περινοστεῖν ἐλευθέρως, οὔτε ἀποκλείων, οὔτε ζηλοτυπῶν. ἄλλο τε δὲ τοὐναντίον ᾐτιάκεις κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν ὑπὸ μοχλοῖς καὶ κλεισὶ, καὶ σημείων ἐπιβολαῖς, ὡς μηδὲ παρακύψαι σοι ἐς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. ταῦτα γοῦν ἀπωδύρου πρός με, ἀποπνίγεσθαι λέγων ἐν πολλῷ τῷ σκότῳ, καὶ διὰ τοῦτο ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φροντίδος ἀνάπλεως, συνεσπακὼς τοὺς δακτύλους πρὸς τὸ ἔθος τῶν συλλογισμῶν, καὶ ἀποδράσεσθαι ἀπειλῶν, εἰ καιροῦ λάβοιο παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδεινον ἐδόκει σοι ἐν χαλκῷ, ἢ σιδηρῷ θαλάμῳ, καθάπερ τὴν Δανάην παρθενεύεσθαι, ὑπ' ἀκριβέσι καὶ παμπονήροις παιδαγωγοῖς ἀνατρεφόμενον τῷ τόκῳ, καὶ τῷ λογισμῷ. ἄτοπα γοῦν ποιεῖν ἔφασκες αὐτοὺς, ἐρῶντας μὲν εἰς ὑπερβολὴν, ἐξὸν δὲ ἀπολαύειν οὐ τολμῶντας, οὐδὲ ἐπ' ἀδείας χρωμένους τῷ ἔρωτι, κυρίους γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἐγρηγορότας

quàm inopiam. At tu mihi querulus admodum videris esse, qui nunc Timonem incuses, quod tibi patefactis foribus liberè permiserit vagari, neque includens, neque zelotypus in te. Porrò alias diuersa de caussa in diuites stomachabare, cùm diceres, te ab illis repagulis, clauibus ac signorum obiectaculis impressis ita fuisse conclusum, vt ne prospicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas, affirmans præfocari te nimis tenebris, eóque pallidus nobis videbaris, & curis confectus, digitis etiamnum ex aßiduo colligendi, coaceruandíque vsu contractis, contortísque: quod si quando daretur oportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In summa, rem supra modum acerbam iudicabas in æreo ferreóue thalamo, Danaes exemplo, virginem asseruari, atque à scelestißimis educari pædagogis, fœnore & computatione. Proinde absurdè facere aiebas, quod te præter modum adamarent, neque cùm liceret, frui auderent, neque cum ipsis esset, in manu, amore suo securè vterentur, sed vigiles obser-

ρῶντας, ἐς τὸ σημεῖον καὶ τὸ μέγα λὸν ἀσκαρδα
μυκτὶ βλέποντας, ἱκανὴν ἀπόλαυσιν οἰ
μένους, οὐ τὸ αὐτοὺς ἀπολαύειν ἔχειν, ἀλλὰ τ
μηδενὶ μεταδιδόναι τῆς ἀπολαύσεως, κα
θάπερ τὴν ἐν τῇ φάτνῃ κύνα, μήτε αὐτὴ
ἐσθίουσαν τῶν κριθῶν, μήτε αὐτὴν ἐσθίου
σαν τῶν κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ πεινῶντ
ἐπιτρέπουσαν. καὶ προσέτι γε καὶ κα
ταγελᾷς αὐτῶν φειδομένων, καὶ φυλατ-
τόντων, καὶ τὸ καινότατον. αὐτοὺς ζηλοτυ-
πούντων, ἀγνοούντων δὲ ὡς κατάρατος οἰ-
κέτης, ἢ οἰκονόμος, ἢ παιδοτρίψ ὑπει
σιὼν λαθραίως, ἐμπαροινήσει τὸν κακοδαί
μονα, καὶ ἀνέραστον δεσπότην, πρὸς ἀμαυ
ρόν τι καὶ μικρόστομον λυχνίδιον, καὶ διψα-
λέον θρυαλλίδιον, ἐπαγρυπνεῖν ἐάσας τοῖ
τόκοις. πῶς οὖν οὐκ ἄδικον, πάλαι μὲν σ
ταῦτα αἰτιᾶσθαι, νῦν δὲ τῷ Τίμωνι τὰ ἐν-
αντία ἐπικαλεῖν; ΠΛΟΥΤ. καὶ μὴν εἴγε τἀ-
ληθῆ ἐξετάζοις, ἄμφω σοι εὔλογα δόξ
ποιεῖν. τοῦ τε γὰρ Τίμωνος τὸ πάνυ τοῦτ
ἀνειμένον, ἀμελὲς, καὶ οὐκ εὐνοϊκὸν, ὡ
πρὸς ἐμὲ εἰκότως ἂν δοκοίη. τούς τε αὖ
κατακλείστους ἐν θύραις, καὶ σκότῳ φυ-
λάττοντας, ὅπως αὐτοῖς παχύτερος γένοι-

obseruarent, ad signum ac seram oculis nunquam conniuentibus, neque vsquam dimotis semper intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes, non quod ipsis fruendi facultas adesset, sed quod nemini fruendi copiam facerent, non aliter quàm in præsepi canis, nec ipse vescens hordeis, nec equum famelicum id facere sinens. Quinetiam ridebas istos, qui parcerent, & asseruarent, & quod (esset absurdissimum) etsi quidem sibi subtraherent, vererentúrque contingere, non intelligerent autem fore, vt aut sceleratissimus famulus, aut dispensator, aut liberorum pædagogus furtim subiret, ludibrio habiturus infelicem & inamabilem herum, quam postea sinat ad obscuram, & oris angusti lucernulam, ac siticulosum ellychniolum vsuris inuigilare. Annon igitur iniquum, cùm hæc quondam incusaueris, nunc in Timone *diuersa his criminari?* PLVTVS. *Atqui si rem verè perpenderis, vtrumque me iure facere iudicabis. Nam &* Timonis *ista nimia lenitas, negligentia potius, haud beneuolentia, studiumq́ quod ad me pertinet, meritò videatur. At è diuerso, qui me ostiis ac tenebris inclusum seruabant, id agentes, quo scilicet crassior,*

sagina-

μίαν, καὶ τημελὴς, καὶ ὑπέρογκος, ἐπιμελουμένους, οὔτε προσαπτομένους αὐτοὺς οὔτε, εἰς τὸ φῶς προσάγοντας, ὡς μηδὲ ὀφθείην πρός τινος, ἀνοήτους ἐνόμιζον εἶναι καὶ ὑβριστὰς, οὐδὲν ἀδικοῦντά με ὑπὸ τοσούτοις δεσμοῖς κατασήποντας, οὐκ εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἄπιασιν ἄλλῳ τινὶ τῶν εὐδαιμόνων με καταλιπόντες. οὔτ' οὖν ἐκείνους, οὔτε τοὺς πάνυ προχείρους εἰς ἐμὲ τούτους ἐπαινῶ, ἀλλὰ τοὺς, ὅπερ ἄριστόν ἐστι, μέτρον ἐπιθήσοντας τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφεξομένους τὸ παράπαν, μήτε προησομένους τὸ ὅλον. Διόπερ καὶ αὐτὸς πολλάκις ἀγανακτῶ, πρὸς ἐνίων μὲν ἀτίμως λακτιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἐξαντλούμενος, ὑπ' ἐνίων δὲ, ὥσπερ στιγματίας δραπέτης πεπεδημένος. Ζ. τί οὖν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; διδόασι γὰρ ἄμφω καλὴν τὴν δίκην. οἱ μὲν ὥσπερ ὁ Τάνταλος ἄποτοι καὶ ἄγευστοι καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχηνότες μόνον τῷ χρυσίῳ, οἱ δὲ καθάπερ ὁ Φινεὺς ἀπὸ τῆς φάρυγγος τὴν τροφὴν ὑπὸ τῶν ἁρπυιῶν ἀφαιρούμενοι. ἀλλ' ἄπιθι ἤδη, σωφρονεστέρῳ παραπολὺ τῷ Τίμωνι ἐντευξόμενος. ΠΛΟΥΤ. ἐκεῖνος

γὰρ

saginatiórque, ac nimia mole turgidus euaderem, cùm interim neque ipsi contingerent, neque in lucem producerent, ne vel aspicerer à quopiam, hos dementes & contumeliosos in me iudicabam, quippe qui me nihil commeritam tot in vinculis cogerent situ cariéque putrescere, haud intelligentes, quo mox demigrent, me alij cuipiam, cui fortuna fauerit, relicturi. Neque hos igitur probo, neque illos, qui nimium facile mihi manus admouent, sed qui (quod est optimum) mediocritate vtuntur, vti nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Quare & ipse sæpè indignor, cùm à nonnullis ignominiosè cædor calcibus, laniórque, atque exhaurior, à nonnullis contra perinde ac stigmaticus fugitivus compedibus vincior. IVPITER. *Quid igitur indignaris contra illos? quandoquidem vtrinque pœnas egregias luunt. alteri quidem dum Tantali in morem, neque bibere sinuntur, neque edere, sed ore sicco duntaxat inhiant auro: alteri verò dum illis ceu Phyneo cibos Harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt. Sed abi iam, Timone multò posthac vsurus cordatiore.* PLVTVS. *An ille ali-*

γάρ ποτε παύσεται, ὥσπερ ἐκ κοφίνου τετρυπημένου, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με καὶ σπουδὴν ἐξαντλῶν, φθάσαι βουλόμενος τὴν ἐπιρροήν, μὴ ὑπέραντλος εἰσπεσὼν ἐπικλύσῃ αὐτόν; ὥστε ἐς τὸν τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, τοῦ κύτους μὴ στέγοντος, ἀλλὰ πρὶν εἰσρυῆναι σχεδὸν ἐκχυθησομένου τοῦ ἐπιρρέοντος, οὕτως εὐρύτερον τὸ πρὸς τὴν ἔκχυσιν κεχηνὸς τοῦ πίθου, καὶ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. Ζ. οὐκοῦν εἰ μὴ ἐμφράξηται τὸ κεχηνὸς τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ἅπαξ ἀναπεπταμένον, ἐκχυθέντος ἐν βραχεῖ σου, ῥαδίως εὑρήσει τὴν διφθέραν αὖθις, καὶ τὴν δίκελλαν ἐν τῇ τρυγὶ τοῦ πίθου. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, καὶ πλουτίζετε αὐτόν. σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ερμῆ ἐπανιών, πρὸς ἡμᾶς ἄγειν τοὺς κύκλωπας ἐκ τῆς αἴτνης, ὅπως τὸν κεραυνὸν ἀκονήσαντες ἐπισκευάσωσιν, ὡς ἤδη γε τεθηγμένου αὐτοῦ δεησόμεθα. Ερ. προΐωμεν ὦ Πλοῦτε. τί τοῦτο ὑποσκάζεις; ἐλελήθεις με ὦ γεννάδα οὐ τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλὸς ὤν. Πλου. οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ερμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μὲν ἀπίω παρά τινα πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διός, οὐκ οἶδ' ὅπως βραδύς εἰμι

quando desinet me ceu foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minus influam, veritus ne si copiosius infundar, ipsum vndis obruam? Quo fit, vt in Danaidum dolium aquam mihi videar allaturus, frustráque infusurus, vase non continente liquorem, imo prius propemodum effuso quod influit quàm influxerit. Adeo latus dolij hiatus ad effusionem, ac liber exitus. IVPITER. *Proinde ni hiatum istum obturauerit, perpetuámque perstillationem sistere studuerit, te propediem effuso, facile inueniet sagum rursus & ligonem in fæce dolij. sed interim abite, atque illum diuitem reddite. At tu, Mercuri, fac memineris, vt rediens Cyclopas ex Aetna tecum adducas, qui fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato opus fuerit.* MERCVR. *Eamus Plute. Quid hoc? Num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse.* PLVTVS. *Atqui non hoc mihi perpetuum, Mercuri, verùm si quando proficiscor à Ioue missus ad quempiam, tum nescio quo pacto tardus sum,*

καὶ χωλὸς ἀμφοτέροις, ὡς μόλις πλεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, προηγησάμενος ἐνίοτε τοῦ περιμένοντος, ὁπόταν δὲ ἀπαλλάττεσθαι δέῃ, πτηνὸν ὄψει πολὺ τῶν ὀρνέων ὠκύτερον. ἅμα γοῦν ἔπεσεν ἡ ὕσπληγξ, κἀγὼ ἤδη ἀνακηρύττομαι νενικηκὼς ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, οὐδὲ ἰδόντων ἐνίοτε τῶν θεατῶν. Ερ. οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φής. ἐγὼ γὰρ καὶ πολλοὺς ἂν εἰπεῖν ἔχοιμί σοι, χθὲς μὲν οὐδὲ ὀβολὸν ὥστε πρίασθαι βρόχον ἐσχηκότας, ἄφνω δὲ τήμερον πλουσίους καὶ πολυτελεῖς ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους ἐξελαύνοντας, οἷς οὐδὲ καὶ ὄνος ὑπῆρξε πώποτε, καὶ ὅμως πορφυροῖ, καὶ χρυσόχειρες περιέρχονται, οὐδ᾽ αὐτοὶ πιστεύοντες οἶμαι, ὅτι μὴ ὄναρ πλουτοῦσιν. Πλοῦτ. ἑτεροῖον τοῦτ᾽ ἐστὶν ὦ Ερμῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς ἐμαυτοῦ ποσὶ βαδίζω τότε, οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ᾽ ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ᾽ αὐτοὺς, ἅτε πλουτοδότης καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν· δηλοῖ γοῦν, καὶ τῷ ὀνόματι. ἐπειδὰν τοίνυν μετοικισθῆναι δέῃ με παρ᾽ ἑτέρου πρὸς ἕτερον, ἐς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς, φορηδὸν ἀράμενοι μετακομίζουσι. καὶ ὁ μὲν νεκρὸς ἐν σκοτεινῷ που τῆς οἰκίας πρόκειται,

ὑπὲρ

& vtroque claudus pede, ita vt ægrè ad metam pertingere queam, sene nonnunquam interim facto, qui me opperiebatur. Porrò cum discedendum est, alatum videbis multò auibus celeriorem. Vnde fit, vt vix iam amoto repagulo, ego iam præconis voce victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. MERCVR. *At ista quidem haud vera narras, imo ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat, quo restim emerent, statim verò hodie diuites & sumptuosi in albo curru aurigantes, quibus ante ne asellus quidem suppeditarit. Ii tamen purpurati, aurúmque manibus gestantes obambulant. Qui ne ipsi quidem, opinor, credere possunt, quin per somnium diuites.* PLVT. *Isthæc alia res est, Mercuri, neque enim tum meis ipsius ingredior pedibus, nec à Ioue, sed à Dite ad istos transmittor, qui & ipse nimirum opum largitor est, ac magna donans: id quod ipso etiam nomine declarat. Itaque quoties est mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas iniiciunt me, ac diligenter obsignantes sarcinæ in morem sublatum transportant. Interea defunctus ille alicubi in ædium tenebricosa parte iacet,*

ὑπὲρ τὰ γόνατα παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενος, περιμάχητος τῶν γαλῶν. ἐμὲ δὲ οἱ ἐπελπίσαντες, ἐν τῇ ἀγορᾷ περιμένουσι κεχηνότες, ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσπετομένην, τετριγότες οἱ νεοττοί. ἐπειδὰν δ' αὖ τὸ σημεῖον ἀφαιρεθῇ, καὶ τὸ λίνον ἐντμηθῇ, καὶ ἡ δέλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ καινὸς δεσπότης, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ οἰκέτης, μέγα τὸ μίσθωμα ὁ γενναῖος ἀπολαβών, ἐκεῖνος μέν, ὅς τις αὖ ᾖ, ποτὲ ἁρπασάμενός με, αὐτῇ δέλτῳ θέει φέρων, ἀντὶ τοῦ τέως Πυῤῥίου, ἢ Δρόμωνος, ἢ Τιβίου, Μεγακλῆς, ἢ Μεγάβυζος, ἢ Πρώταρχος μετονομασθείς, τοὺς μάτην κεχηνότας ἐκείνους εἰς ἀλλήλους ἀποβλέποντας καταλιπών, ἀληθὲς ἄγοντας τὸ πένθος, οἷος αὐτοὺς ὁ θύννος ἐκ μυχοῦ τῆς σαγήνης διέφυγεν, οὐκ ὀλίγον τὸ δέλεαρ καταπιών. ὁ δὲ ἐμπεσὼν ἀθρόως ἐς ἐμὲ ἀπειρόκαλος, καὶ παχύδερμος ἄνθρωπος, ἔτι τὴν πέδην πεφρικώς, καὶ εἰ παριὼν ἄλλος μαστίξειέ τις, ὄρθιον ἐφιστὰς τὸ οὖς, καὶ τὸν μυλῶνα, ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον προσκυνῶν, οὐκ ἔτι φορητός ἐστι τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλὰ τούς τε ἐλευθέρους ὑβρίζει, καὶ τοὺς

ὁμο-

vetere linteo ingenua iniecto tectus, de quo feles digladiantur. Porrò qui me sperauerant obtinere, in foro opperiuntur hiantes, non aliter, quàm hirundinem aduolantem stridentes pulli. Deinde vbi signum detractum est, & lineus ille funiculus incisus, apertaq; tabella, iamque novus dominus pronunciatus est, siue cognatus quispiam, siue adulator, siue servus, ingens scilicet præmium ferens generosus quisquis ille tandem fuerit, nonnunquam me ipsis cum tabellis arreptum, fugiens adportat commutato nomine, vt qui modò Pyrrhias, aut Dromo, aut Tibius, iam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterùm illos ne quicquam hiantes, seq; mutuum intuentes relinquit, ac verum luctũ agentes, quod eiusmodi thynnus ex intimo sagenæ sinu sit elapsus, qui non parum magnam escam deuorarit. At his repentè totus in me irruens, homo vitæ mundioris, atque elegantioris, rudis, pingui, illotáque cute, qui compedes etiamdum horrescit, & si quis præteriens loro increpet, arrectis stat auribus, quique pristinum, perinde vti templum adoret, nõ est deinceps tolerandus iis, quibus cum viuit, verùm & ingenuos afficit contu-

ὁμοθέλων μαστιγοῖ, ἀποπτερώσας, εἰ καὶ αὐτῷ τὰ τοιαῦτα ἔξεστιν, ἄχρις ἂν ἢ ἱπποτροφίας ἐπιθυμήσας, ἢ κόλαξι παραδοὺς ἑαυτὸν ὀμνύουσιν, ἢ μὴν εὐμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, εὐγενέστερον δὲ τοῦ Κέκροπος, ἢ Κόδρου, συνετώτερον δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ συνάμα Κροίσων ἑκκαίδεκα, ἐν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου ἄθλιος ἐκχέῃ τὰ κατ' ὀλίγον ἐκ πολλῶν ἐπιορκιῶν καὶ ἁρπαγῶν καὶ πανουργιῶν συνειλεγμένα. Ερ. αὐτά που σχεδὸν φῂς τὰ γιγνόμενα. ὁπόταν δὲ οὖν αὐτόπους βαδίζῃς, πῶς οὕτω τυφλὸς ὢν εὑρίσκεις τὴν ὁδόν; ἢ πῶς διαγινώσκεις, ἐφ' οὓς ἄν σε Ζεὺς ἀποστείλῃ, κρίνας εἶναι τοῦ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦτ. οἴει γὰρ εὑρίσκειν με οἵτινές εἰσι; Ερμ. μὰ τὸν Δία οὐ πάνυ. οὐ γὰρ Ἀριστείδην καταλιπὼν, Ἱππονίκῳ καὶ Καλλίᾳ προσῄεις, καὶ πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων, οὐδὲ ὀβολοῦ ἀξίοις. πλὴν ἀλλὰ τί πράττεις καταπεμφθείς; Πλοῦτ. ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι περινοστῶν, ἄχρις ἂν λάθω τινὶ ἐμπεσὼν· ὁ δὲ ὅστις ἂν πρῶτός μοι περιτύχῃ ἀπαγαγὼν ἔχει, σὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐπὶ τῷ παραλόγῳ τοῦ κέρδους προσκυνῶν.

Ερμ.

melia, & conseruos flagris cædit, experiens, num & sibi huiusmodi liceant, donec aut equorum alendorum studio captus, aut adulatoribus sese permittens, deierantibus Nireo formosiorem esse, Cecrope, Codroue generosiorem, callidiorem Vlysse, vnum autem vel sedecim pariter Crœsis opolentiorem, momento temporis semel profundat infœlix, quæ minutatim multis ex periuriis, rapinis, flagitiis fuerant collecta. MERCVR. *Ista fermè sic habent, vti narras: verùm vbi tuis ipsius ingrederis pedibus, qui tandem cæcus cùm sis, viam inuenire soles? Aut qui dignoscis, ad quosnam Iupiter te miserit, dignos illi visos qui diuitiis abundent?* PLVT. *Enimuerò credis me reperire istos ad quos mittor?* MERCVR. *Per Iouem haud quaquam. Neque enim alioqui Aristide præterito, ad Hipponicum & Calliam accessisses, cùm ad alios Athenienses, homines ne obolo quidem æstimandos. Cæterùm quid facis, quandoquidem es emissus?* PLVT. *Sursum ac deorsum circumcursans oberro, donec imprudens in quempiam incurrero. Hic autem, quisquis ille sit, qui fortè primus me nactus sit, abducit, ac possidet, te Mercuri pro lucro præter spem subiecto venerans atq; adorans.*

Ερμ. Οὐκοῦν ἐξηπάτηται ὁ Ζεὺς, οἰόμενός σε κατὰ τὰ αὐτῷ δοκοῦντα πλουτίζειν ὅσους ἂν οἴηται τοῦ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. καὶ μάλα δικαίως ὦ ἀγαθὲ, ὅς γε τυφλὸν ὄντα εἰδὼς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετον οὕτω χρῆμα, καὶ πρὸ πολλοῦ ἐκλελοιπὸς ἐκ τοῦ βίου, ὅπερ οὐδ' ὁ Λυγκεὺς ἂν ἐξεύροι ῥαδίως, ἀμαυρὸν οὕτω καὶ μικρὸν ὄν. τοιγαροῦν ἅτε τῶν μὲν ἀγαθῶν ὄντων, πονηρῶν δὲ πλείστων ἐν ταῖς πόλεσι τὸ πᾶν ἐπεχόντων, ῥᾷον ἐς τοὺς τοιούτους ἐμπίπτω περιιὼν, καὶ σαγηνεύομαι πρὸς αὐτῶν. Ερμ. εἶτα πῶς ἐπειδὰν καταλίπῃς αὐτοὺς, ῥαδίως φεύγεις, οὐκ εἰδὼς τὴν ὁδόν; Πλοῦτ. ὀξυδερκὴς τότε πως καὶ ἀρτίπους γίγνομαι πρὸς μόνον τὸν καιρὸν τῆς φυγῆς. Ερμ. ἔτι δή μοι καὶ τοῦτο ἀπόκριναι, πῶς τυφλὸς ὢν, εἰρήσεται γὰρ, καὶ προσέτι ὠχρὸς καὶ βαρὺς ἐκ τοῖν σκελοῖν τοσούτους ἐραστὰς ἔχοις, ὥστε πάντας ἀποβλέπειν εἰς σὲ καὶ τυχόντας μὲν εὐδαιμονεῖν οἴεσθαι, εἰ δὲ ἀποτύχοιεν, οὐκ ἀνέχεσθαι ζῶντας; οἶδα γοῦν τινας οὐκ ὀλίγους αὐτῶν οὕτω σου δυσέρωτας ὄντας, ὥς τε καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντον φέροντες, ἔρριψαν αὐτοὺς,

καὶ

MERCVR. *Num ergo fallitur Iupiter, qui quidem credat ex ipsius animi sententia, ditari abs te hos, quos ille dignos existimarit, qui ditescerent?* PLVTVS. *Et iure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum esse non ignoret, emittat vestigatum rem vsque adeò repertu difficilem, & iam olim è vita sublatam, quam ne Lynceus quidem facile inueniret, quæ nimirum adeò obscura sit ac minuta. Itaque cum rari sint boni, improbi porrò in ciuitatibus omnia obtineant, oberrans facile in huiusmodi mortales incurro, ac retibus illorum illigor.* MERCVR. *At quî fit, vt quoties eos deseris, celeriter aufugias, cùm viæ sis ignarus?* PLVTVS. *Tum demum acutum cerno, pedibúsque valeo, vbi ad fugam tempus inuitat.* MERCVR. *Iam illud quoque mihi responde, qui fit, vt cùm sis oculis captus (dicendū enim est) præterea pallidus, postremò claudus, tam multos habeas amantes, adeò vt omnes respiciant in te, & si potiantur, felices videātur: sin frustrentur, non sustineant viuere? Ex his equidē non paucos noui, qui sic perditè te amarint, vt se aërio scopulo piscosi in æquioris alta, præcipi-*

καὶ πετρῶν κατ' ἠλιβάτων, ὑπερορᾶσθαι νομίζοντες ὑπὸ σοῦ, ὅτι περ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἑώρας αὐτούς. πλὴν ἀλλὰ καὶ σὺ αὖ, εὖ οἶδα, ὅτι ὁμολογήσειας, εἴ τι ξυνίης σαυτοῦ, κορυβαντιᾶν αὐτοὺς, ἐρωμένῳ τοιούτῳ ἐπιμεμηνότας. Πλοῦτ. οἴει γὰρ τοσοῦτον, οἷός εἰμι ὁρᾶσθαι αὐτοῖς χωλὸν ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι πρόσεστιν; Ερμ. ἀλλὰ πῶς ὦ Πλοῦτε, εἰ μὴ τυφλοὶ καὶ αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλοῦτ. οὐ τυφλοὶ ὦ ἄριστε, ἀλλ' ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἀπάτη, αἵπερ νῦν κατέχουσι τὰ πάντα, ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄμορφος εἴην, προσωπεῖον περιθέμενος ἐρασμιώτατον, διάχρυσον καὶ λιθοκόλλητον, καὶ ποικίλα ἐνδὺς, ἐντυγχάνω αὐτοῖς. οἱ δ' αὐτοπρόσωπον οἰόμενοι ὁρᾶν τὸ κάλλος, ἐρῶσι, καὶ ἀπόλλυνται μὴ ἐντυγχάνοντες. ὡς εἴ γέ τις αὐτοῖς ὅλον ἀπογυμνώσας, ἐπέδειξέ με, δῆλον ὡς κατεγίνωσκον ἂν αὑτῶν ἀμβλυώττοντες τὰ τηλικαῦτα, καὶ ἐρῶντες ἀνεράστων καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. Ερ. τί οὖν ὅτι ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ πλουτεῖν, καὶ τὸ προσωπεῖον αὐτὸ περιθέμενοι, ἔτι ἐξαπατῶνται; καὶ ἤν τις ἀφαιρῆται αὐτοὺς, θᾶττον ἂν τὴν κε-

φαλὴν

tes abiecerint, rati fastidiri sese abs te, propterea quod illos nullo pacto respexisses. Quanquam sat scio, tu quoque fateberis, si quo modo tibi ipsi notus es, furere istos qui eiusmodi amore sunt dementati. PLVTVS. *At enim credis me, qualis sum, talem istis videri, nempe claudum aut cæcum, aut si quid aliud adest mihi vitij?* MERCVR. *Quidni, ô Plute? nisi fortè & ipsi omnes cæci sunt.* PLVTVS. *Haud cæci quidem, ô optime, verùm inscitia errorq́ue, quæ nunc occupant omnia, illis offundunt tenebras: ad hæc ipse quoque ne per omnia deformis sim, persona vehementer amabili tectus inaurata, gemmisq́ue picturata, ac versicoloribus amictus, eis ocurro: illi rati sese natiui vultus venustatem aspicere, amore capiuntur, & pereunt non potientes. Quod si quis me toto corpore renudatum illis ostenderit, dubio procul futurum sit, vt se ipsi damnent, qui tantopere cæcutierint, adamantes res neutiquam amandas ac fœdas.* MERCVRIVS. *Quid ergo posteaquam eò peruentum est, vt iam diuites euaserint, iamq́ue personam sibi circumposuerint, rursum falluntur? Adeò vt si quis illis detrahere conetur, penè caput potius,*

quàm

φαλὴν ἢ τὸ προσωπεῖον πρόοιντο; οὐ γ
δεῖ καὶ τότε ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτοὺς ὡς ἐπίχ
στος ἡ εὐμορφία ἐστὶν, ἔνδοθεν τὰ πάντα
ρῶντας. ΠΛ. οὐκ ὀλίγα ὦ Ἑρμῆ, καὶ πρὸς τοῦ
μοι συναγωνίζεται. Ερ. τὰ ποῖα; ΠΛοῦ. ἐπ
δάν τις ἐντυχὼν τὸ πρῶτον ἀναπετάσας
θύραν εἰσδέχεταί με, συμπαρεισέρχετ
μετ' ἐμοῦ λαθὼν ὁ τῦφος καὶ ἄνοια, ἡ μεγ
λαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρις, καὶ ἀπά
καὶ ἄλλα ἄττα μυρία ὑπὸ δὴ τούτων ἀπ
των καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, θαυμά
τε τὰ οὐ θαυμαστὰ, καὶ ὀρέγεται τῶν φευκτῶ
κἀμὲ τῶν πάντων ἐκείνων πατέρα τῶν εἰσελ
λυθότων κακῶν τέθηπε, δορυφορούμε
ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάντα πρότερον πάθοι ἂν, ἢ
μὲ προέσθαι ὑπομείνειεν ἄν. Ερ. ὡς δὲ λεῖος
ὦ Πλοῦτε, καὶ ὀλισθηρὸς καὶ δυσκάθεκτος κ
διαφευκτικὸς, οὐδεμίαν ἀντιλαβὴν παρ
χόμενος βεβαίαν, ἀλλ' ὥσπερ ἐγχέλει
οἱ ὄφεις διὰ τῶν δακτύλων δραπετεύεις ο
οἶδα ὅπως. ἡ πενία δὲ ἔμπαλιν ἰξώδης
καὶ εὐλαβὴς, καὶ μυρία τὰ ἄγκιστρα ἐκπ
φυκότα ἐξ ἅπαντος τοῦ σώματος ἔχουσα,
πλησιάσαντας εὐθὺς ἔχεσθαι, καὶ μὴ ἔχειν ῥ

quàm personam abiiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, fucatam esse formam, cùm intus cuncta inspexerint. PLVTVS. *Ad id non parum multa res, ô Mercuri, mihi sunt adiumento.* MERCVRIVS. *Quanam?* PLVTVS. *Simulátque qui me primum nactus est, apertis foribus exceperit, clanculum vnà mecum introit elatio, vecordia, iactantia, mollities, violentia, dolus, atque alia item innumerabilia: à quibus omnibus posteaquam est animus occupatus, iam admiratur quæ neutiquam sunt admiranda, & appetit ea quæ sunt fugienda, & me cunctorum illorum patrem ingressorum malorum stupuit, illorum satellitio vallatum, quiduis potius passurus, quàm vti me compellatur reiicere.* MERCVRIVS. *Vt leuis ac lubricus es Plute, retentu difficilis ac fugax, neque vllam præbens ansam certam quo prensus teneare, sed nescio quomodo anguillarum, ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At è diuerso paupertas viscosa, prensu facilis, totóque corpore mille vncos gerit hamos, vt qui tetigerint, illico hæreant, ne facilè queant auelli.*

δίως ἀπολυθῆναι, ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαροῦντας ἡμᾶς πρᾶγμα οὐ μικρὸν διέλαθε. Πλȣ. τὸ ποῖον; Ερ. ὅτι τὸν θησαυρὸν οὐκ ἐπηγαγόμεθα, οὗπερ ἔδει μάλιστα. Πλȣ. θάρρει τούτου γε ἕνεκα, ἐν τῇ γῇ αὐτὸν καταλείπων ἀνέρχομαι παρ᾽ ὑμᾶς, ἐπισκήψας ἔνδον μένειν ἐπικλεισάμενον τὴν θύραν, ἀνοίγειν δὲ μηδενὶ, ἢν μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοήσαντος. Ερ. οὐκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς Ἀττικῆς, καί μοι ἕπου ἐχόμενος τῆς χλαμύδος, ἄχρις ἂν πρὸς τὴν ἐσχατιὰν ἀφίκωμαι. Πλ. εὖ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ χειραγωγῶν, ἐπεὶ ἤν γε ἀπολίπῃς με, Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλέωνι ἐμπεσοῦμαι περινοστῶν. ἀλλὰ τίς ὁ ψόφος οὗτός ἐστι, καθάπερ σιδήρου πρὸς λίθον; Ερ. ὁ Τίμων οὑτοσὶ σκάπτει πλησίον, ὀρεινὸν καὶ ὑπόλιθον γήδιον. παπαῖ, καὶ ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος ἐκεῖνος, ἡ καρτερία τε καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρία, καὶ ὁ τοιοῦτος ὄχλος τῶν ὑπὸ τῷ λιμῷ ταττομένων ἁπάντων, πολὺ ἀμείνους τῶν σῶν δορυφόρων. Πλȣ. τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ τὴν ταχίστην; οὐ γὰρ ἄν τι ἡμεῖς δράσαιμεν ἀξιόλογον πρὸς ἄνδρα, ὑπὸ τηλικούτου στρατοπέδου περιεσχημένον. Ερ. ἄλλως ἔδοξε

auelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud paruam omisimus. PLVTVS. Quam? MERCVRIVS. Nempe quia Thesaurum non adduximus, quod vel inprimis erat opus. PLVTVS. Isthac quidam ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo ad vos ascendere soleo, iussóque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociferantem audierit. MERCVRIVS. Iam igitur Atticam adeamus. Et me sequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigerimus. PLVTVS. Rectè facis Mercuri, cùm me per viam ducis. Etenim si me desereres, forsan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem. Sed quis hic stridor ceu ferri saxo impacti? MERCVRIVS. Timon hic est, qui proximè montanum & petricosum fodit solum. Papæ, adest & Paupertas, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. PLVT. Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? Neq; enim vllum operæprecium fecerimus cum homine eiusmodi vallato exercitu. MERCVRIVS. Secus visum

est

τῷ Διὶ μὴ ἀποδειλιῶμεν οὖν. Πενία. ποῖ τοῦ-
τον ἀπάγεις ὦ ἀργειφόντα, χειραγωγῶν,
Ερμ. ἐπὶ τουτονὶ τὸν Τίμωνα ἐπέμφθημεν
ὑπὸ τοῦ Διός; Πεν. νῦν ὁ Πλοῦτος ἐπὶ Τίμω-
να, ὁπότε αὐτὸν ἐγὼ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ τῆς
τρυφῆς παραλαβοῦσα, τουτοισὶ παραδοῦσα
τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πόνῳ, γενναῖον ἄνδρα καὶ πολ-
λοῦ ἄξιον ἀπέδειξα; οὕτως ἄρα εὐκατα-
φρόνητος ὑμῖν ἡ Πενία δοκῶ, καὶ εὐαδίκητος,
ὡς θ᾽ ὃ μόνον κτῆμα εἶχον, ἀφαιρεῖσθέ με
ἀκριβῶς πρὸς ἀρετὴν ἐξειργασμένον, ἵν᾽
αὖθις ὁ Πλοῦτος παραλαβὼν αὐτὸν ὕβρει καὶ
τύφῳ ἐγχειρήσας ὅμοιον τῷ πάλαι, μαλ-
θακὸν καὶ ἀγεννῆ καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀπο-
δῷ πάλιν ἐμοὶ ῥάκος ἤδη γεγενημένον;
Ερμ. ἔδοξε ταῦτα ὦ Πενία τῷ Διί. Πεν. ἀ-
πέρχομαι. καὶ ὑμεῖς δὲ ὦ Πόνε καὶ Σοφία καὶ οἱ
λοιποὶ, ἀκολουθεῖτέ μοι. οὗτος δὲ τάχα εἴσεται,
οἵαν με οὖσαν ἀπολείψει, ἀγαθὴν συνεργὸν,
καὶ διδάσκαλον τῶν ἀρίστων, ᾗ συνὼν ὑγιεινὸς
μὲν τὸ σῶμα, ἐρρωμένος δὲ τὴν γνώμην διε-
τέλεσεν, ἀνδρὸς βίον ζῶν, καὶ πρὸς αὑτὸν ἀ-
ποβλέπων, τὰ δὲ περιττὰ καὶ πολλὰ ταῦτα,
ὥσπερ ἐστὶν, ἀλλότρια ὑπολαμβάνων.

Ερμ.

est Ioui.quare ne metu deterreamur. PAVPER. *Quò hūc nunc Argicida manu abducis?* MERCVR. *Ad hunc Timonem, ad quem à Ioue sumus ire iußi.* PAVPER. *Itáne rursum Plutus ad Timonem? posteaquam ipsum ego malè habentem ob delicias suscepi commendans, quod sapientiæ & labori, strenuum, multíque precij virum reddidi? Adeò ne despicienda, iniuriáq; idonea vobis Paupertas iudicor, vt hunc, quæ mihi vnica erat possessio eripiatis, iam exactissima cura ad virtutem excultum, vt Plutus hic vbi denuò susceperit per contumeliam & arrogantiam, illi manu iniecta, talem reddiderit, qualis erat dudum, mollem & ignauum ac vecordem, rursum mihi restituat, vbi iam nihili factus erit & reiectus?* MERCVRIVS. *Sic ô Paupertas Ioui placitum est.* PAVPER. *Equidem abeo: At vos Labor & Sapientia, reliquíque consequimini me. Porrò hic breui cognoscet, qualis in se fuerim, quam nunc relinquet, nempe adiutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, sano corpore, valentiq; animo perseuerauit, virilem exigens vitam, & ad sese respiciens, superuacua autem & vulgaria ista aliena, ita vt sunt, existimans.*

MER-

Ερμ. ἀπέρχονται ἡμεῖς δὲ προσίωμεν αὐτ
Τίμ. τίνες ἐστὲ ὦ κατάρατοι; ἢ τί βουλόμε
νοι δεῦρο ἥκετε, ἄνδρα ἐργάτην καὶ μισθο
φόρον ἐνοχλήσοντες; ἀλλ' οὐ χαίροντες ἄ
πιτε μιαροὶ πάντες ὄντες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐ
τίκα μάλα βάλλων τοῖς βώλοις καὶ τοῖς λ
θοις συντρίψω. Ερμ. μηδαμῶς ὦ Τίμω
μὴ βάλῃς, οὐ γὰρ ἀνθρώπους ὄντας βαλε
ἀλλ' ἐγὼ μὲν Ερμῆς εἰμι, οὗτος δὲ ὁ Πλοῦτο
ἔπεμψε δὲ ὁ Ζεὺς, ἐπακούσας τῶν εὐχῶ
ὥστε ἀγαθῇ τύχῃ δέχου τὸν ὄλβον, ἀποστὰ
τῶν πόνων. Τίμ. καὶ ὑμεῖς οἰμώξεσθε ἤδη, καίτ
θεοὶ ὄντες, ὥς φατέ. πάντας γὰρ ἅμα καὶ θεοὺ
καὶ ἀνθρώπους μισῶ. τουτονὶ δὲ τὸν τυφλὸν, ὅ
τις ἂν ᾖ, καὶ ἐπιτρίψειν μοι δοκῶ τῇ δικέλλ
Πλοῦτ. ἀπίωμεν ὦ Ερμῆ πρὸς τοῦ Διὸς, με
λαγχολᾶν γὰρ ὁ ἄνθρωπος οὐ μετρίως μ
δοκεῖ. μή τι κακὸν ἀπέλθω προσλαβὼ
Ερμ. μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων, ἀλλὰ τὸ πάν
τοῦτο ἄγριον καὶ τραχὺ καταβαλὼν, προτεί
νας τὼ χεῖρε λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην,
πλούτει πάλιν, καὶ ἴσθι Αθηναίων τὰ πρῶτα
καὶ ὑπερόρα τῶν ἀχαρίστων ἐκείνων μόνος αὐ
τὸς εὐδαιμονῶν. Τί. οὐδὲν ὑμῶν δέομαι, μ

ἐνοχλεῖ

MERCVRIVS. *Diſcedunt illi, nos ad eum adeamus.* TIMON. *Quinam eſtis ô ſceleſti? Aut quid volentes huc veniſtis homini operario mercenarióque negotium exhibituri? verùm haudquaquam læti abibitis ſceleſti vt eſtis omnes. Nam ego vos ilico glebis & ſaxis petitos comminuam.* MERCVRIVS. *Nequaquam, ô Timon, ne ferito, neque enim feries mortales, verùm ego ſum Mercurius, hic Plutus. Miſit nos Iupiter, votis tuis exauditis. Quare, quod benè vertat, opes accipe, deſiſtens à laboribus.* TIMON. *Atqui vos iam ploraueritis, etiamſi dij ſitis, vt dicitis. Siquidem odi pariter omnes tum deos tum homines. Sed hunc cæcum, quiſquis hic fuerit, mihi certum eſt ligone impacto comminuere.* PLVTVS. *Abeamus per Iouem Mercuri, quandoquidem hic homo mihi videtur non mediocriter inſanire, ne malo quopiam accepto diſcedam.* MERCVRIVS. *Ne quid ferociter Timon, quin exue potius penitus iſtam ferocitatem, aſperitatémque, ac manibus obuiis excipe bonam fortunam, rurſum diues eſto, rurſum Athenienſium princeps, & deſpice ingratos iſtos ſolus ipſe feliciter agens.* TIMON. *Nihil mihi vobis eſt opus, non obtur-*

ἐνοχλεῖτέ μοι, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα, τὰ δ' ἄλλα εὐδαιμονέστατός εἰμι, μηδενός μοι πλησιάζοντος. Ερ. οὕτως ὦ τὰν ἀπανθρώπως; τὸν δὲ φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε. καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισάνθρωπον μὲν εἶναί σε, τοσαῦτα ὑπ' αὐτῶν δεινὰ πεπονθότα, μισόθεον δὲ μηδαμῶς, οὕτως ἐπιμελουμένων σου τῶν θεῶν. Τί. ἀλλὰ σοὶ μὲν ὦ Ερμῆ, καὶ τῷ Διὶ πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας, τουτονὶ δὲ τὸν Πλοῦτον οὐκ ἂν λάβοιμι. Ερ. τί δή; Τίμ. ὅτι καὶ πάλαι μυρίων κακῶν μοι αἴτιος οὗτος κατέστη, κόλαξί τε παραδοὺς, καὶ ἐπιβούλους ἐπαγαγὼν, καὶ μῖσος ἐπεγείρας, καὶ ἡδυπαθείᾳ διαφθείρας, καὶ ἐπίφθονον ἀποφήνας, τέλος δὲ, ἄφνω καταλιπὼν, οὕτως ἀπίστως καὶ προδοτικῶς ἡ βελτίστη δὲ πενία πόνοις με τοῖς ἀνδρικωτάτοις καταγυμνάσασα, καὶ μετ' ἀληθείας καὶ παῤῥησίας προσομιλοῦσα, τά τε ἀναγκαῖα κάμνοντι παρεῖχε, καὶ τῶν πολλῶν ἐκείνων καταφρονεῖν ἐπαίδευεν, ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασά μοι τοῦ βίου, καὶ δείξασα ὅστις ἦν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμὸς, ὃν οὔτε κόλαξ θωπεύων, οὔτε συκοφάντης φοβῶν, οὐ

δῆμος

bturbate, sat opum mihi ligo, præterea fortunatißimus sum, si nemo propius ad me accesserit. MERCVRIVS. *Adeóne, quæso, inhumaniter? Hæc ego sæua Ioui refero atque immania dicta: Atqui par erat forsitan homines tibi haberi inuisos, vt qui tam multa indigna in te commisissent, deos odio te prosequi nequáquam erat consentaneum, cùm illi tantoperè tui curam agant.* TIMON. *At tibi Mercuri, Iouíque quod me respicitis, plurimum equidem habeo gratiam, cæterùm hunc Plutum nequaquam recepero.* MERCVRIVS. *Quid ita?* TIMON. *Quoniam pridem innumerabilium malorum hic mihi fuit autor, cùm me assentatoribus proderet, insidiatores in me inuitaret, conflaret odium, illecebris corrumperet, inuidiæ obnoxium redderet, deniq; cùm me adeò perfidè ac proditoriè destitueret. Contra paupertas optima, me laboribus viro dignißimis exercens mecúmque verè & liberè conuiuens, & quæ opus erant, suppeditauit laboranti, & vulgaria ista contemnere docuit, effecítque vt mihi vitæ spes omnis è me ipso penderet, demonstrans quænam essent opes veræ meæ, nempe quas neque adulator assentans, neque sycophanta minitans, neque plebs*

δῆμος παρεξωθεὶς, οὐκ ἐκκλησιαστὴς ψηφοφορήσας; οὐ τύραννος ἐπιβουλεύσας ἀφελέσθαι δύναιτ' ἄν. ἐρρωμένος τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων, τουτονὶ τὸν ἀγρὸν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενος οὐδὲν ὁρῶν τῶν ἐν ἄστει κακῶν, ἱκανὰ καὶ διαρκῆ ἔχω τὰ ἄλφιτα παρὰ τῆς δικέλλης. ὥστε παλίνδρομος ἄπιθι ὦ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν τῷ Διΐ. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ἦν, πάντας ἀνθρώπους ἡβηδὸν οἰμώζειν ποιῆσαι. Ἑρμ. μηδαμῶς ὦ 'γαθέ. οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' ἔα τὰ ὀργίλα ταῦτα, καὶ μειρακιώδη, καὶ τὸν Πλοῦτον παράλαβε. οὔτι ἀπόβλητά εἰσι τὰ δῶρα τὰ παρὰ τοῦ Διός. Πλοῦτ. Βούλει ὦ Τίμων δικαιολογήσομαι πρός σε, ἢ χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τίμ. λέγε, μὴ μακρὰ μέν τοι, μὴ δὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ ἐπίτριπτοι ῥήτορες, ἀνέξομαι γάρ σε ὀλίγα λέγοντα, διὰ τὸν Ἑρμῆν τουτονί. Πλοῦτ. ἐχρῆν μέν τοι ἴσως καὶ μακρὰ εἰπεῖν οὕτω πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορηθέντα. ὅμως δὲ ὅρα, εἴ τι σε ὡς φής, ἠδίκηκα, ὃς τῶν μὲν ἡδίστων ἁπάντων αἴτιός σοι κατέστην, τιμῆς καὶ προεδρίας

plebs irritata, neque concionator suffragiorum autor, neque tyrannus intentus insidiis queat eripere. Itaque iam validus effectus ob laborem, dum hunc agellum grauiter exerceo, neque quicquam eorum quæ sunt in ciuitate malorum aspicio, abundè magnum & sufficientem victum mihi ligo suppeditat. Quare tu, Mercuri, quam venisti viam remetiens, recurre, vnà tecum Plutum adducens ad Iouem. Illud mihi sat fuerit, si effecerit, vt omnes mortales ab ineunte ætate eiulent. MERCVRIVS. *Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad eiulandum sunt commodi. Quin tu iracunda puerilia que ista missa face, ac Plutum excipe, non sunt reiicienda munera, quæ à Ioue proficiscuntur.* PLVTVS. *Vin' Timon vt contra te partes defendam meas, an grauiter feres si quid dixero?* TIMON. *Dicito, ne multis tamen, neque cum proœmiis, quemadmodum perditissimi isti solent Oratores. Sustinebo enim te huius Mercurij gratia paucis dicentē.* PLVT. *Atqui multis mihi potius erat dicendum, tot nominibus abs te accusato. Attamen vide, num qua in re te quemadmodū ais, læserim? qui quidem dulcissimarū quarūcunq; rerū tibi extiterim autor, opifexq;, autoritatis, primarij loci,*

καὶ στεφάνων, καὶ τῆς ἄλλης τρυφῆς. περίβλεπτος δέ τοι καὶ ἀοίδιμος δι' ἐμὲ ἦσθα, καὶ περισπούδαστος. εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐκ τῶν κολάκων πέπονθας, ἀναίτιος ἐγώ σοι, μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἠδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι με οὕτως ἀτίμως ὑπέβαλλες ἀνδράσι καταράτοις, ἐπαινοῦσι, καὶ καταγοητεύουσι, καὶ πάντα τρόπον ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ τό γε τελευταῖον ἔφησθα, ὡς προδέδωκά σε, τοὐναντίον δὲ αὐτὸς ἐγκαλέσαιμί σοι πάντα τρόπον ἀπελαθεὶς ὑπὸ σοῦ, καὶ ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωσθεὶς τῆς οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ μαλακῆς χλαμύδος, ταύτην τὴν διφθέραν ἡ τιμιωτάτη σοι Πενία περιτέθεικεν. ὥστε μάρτυς ὁ Ερμῆς οὑτοσί, πῶς ἱκέτευον τὸν Δία μηθ' ἥκειν παρά σε, οὕτω δυσμενῶς μοι προσενηνεγμένον. Ερμ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ Πλοῦτε, οἷος ἤδη γεγένηται; ὥστε θαῤῥῶν ξυνδιάτριβε αὐτῷ, καὶ σὺ μὲν σκάπτε, ὡς ἔχεις. σὺ δὲ τὸν θησαυρὸν ὑπάγαγε τῇ δικέλλῃ. ὑπακούσεται γὰρ ἐμβοήσαντί σοι. Τίμ. πειστέον ὦ Ερμῆ, καὶ αὖθις πλουτητέον. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπόταν οἱ θεοὶ βιάζοιντο; πλὴν ὅρα γε, εἰς οἷά με πράγματα ἐμβαλεῖς

coronarum, aliarum item voluptatum. mea opera conspicuus eras, celebris & obseruandus. Cæterùm si quid molesti ab adulatoribus accidit, non mihi potes imputare, quin ipse magis abs te sum affectus contumelia, propterea quod me tam ignominiosè viris illis execrandis suppeditaris, qui te mirabantur, ac præstigiis dementabant, mihíque modis omnibus insidias struebant. Porrò quod extremo loco dixisti, te à me proditum, desertúmque fuisse, istud criminis in te possum retorquere, cùm ipse sim modis omnibus à te reiectus, præcépsque exactus ex ædibus. Vnde pro molli chlamyde sagum pelliceum istud charissima tibi paupertas circumposuit. Itaque testis est mihi hic Mercurius, quantopere Iouem orauerim, ne ad te venirem, adeò hostiliter mihi aduersatum. MERCVRIVS. *At nunc vides Plute, in cuiusmodi hominem sit commutatus. Proinde audacter cum illo consuetudinem iunge. Tu verò fode ita, vt facis. Tu interim thesaurum sub ligonem adducito. Audiet enim si tu accersiueris.* TIMON. *Parendum est Mercuri, rursusque ditescendum. Quid enim facias cùm dij compellant? tamen vide, in quas turbas me miserum coniicias,*

τὸν κακοδαίμονα, ὃς ἄχρι νῦν εὐδαιμονήσεται διάγων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι οὐδὲν ἀδικήσας, καὶ τοσαύτας φροντίδας ἀναδέξομαι. Ερμ. ὑπόστηθι ὦ Τίμων δι' ἐμὲ, καὶ εἰ χαλεπὸν τοῦτο. καὶ οὐκ οἰστόν ἐστιν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ τοῦ φθόνου, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τὴν αἴτνην ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναπτήσομαι. Πλ. ὁ μὲν ἀπελήλυθεν, ὡς δοκεῖ. τεκμαίρομαι γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν, σὺ δὲ αὐτοῦ περίμενε. ἀναπέμψω γάρ σοι τὸν θησαυρὸν ἀπελθὼν, μᾶλλον δὲ παῖε. σὲ φημὶ θησαυρὲ χρυσοῦ, ὑπάκουσον Τίμωνι τούτῳ, καὶ παράσχε σεαυτὸν ἀνελέσθαι. σκάπτε ὦ Τίμων βαθείας καταφέρων, ἐγὼ δὲ ὑμῖν ὑποστήσομαι. Τίμ. ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, νῦν μοι ἐπιῤῥώσον σεαυτὴν καὶ μὴ κάμῃς ἐκ τοῦ βάθους τὸν θησαυρὸν ἐς τοὐμφανὲς προκαλουμένη. ὦ Ζεῦ τεράστιε, καὶ φίλοι κορύβαντες, καὶ Ἑρμῆ κερδῷε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον ἦπου ὄναρ ταῦτά ἐστι; δέδια γοῦν, μὴ ἄνθρακας εὕρω ἀνεγρόμενος. ἀλλὰ μὴν χρυσίον ἐστὶν ἐπίσημον, ὑπέρυθρον, βαρὺ, καὶ τὴν πρόσοψιν ὑπερήδιστον. ὦ χρυσὲ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς. αἰθόμενον

γὰρ

qui quidem cùm ad hunc vſque diem feliciſſimè vixerim, tantum auri repentè ſum accepturus, nihil commeritus mali, tantúmque curarum ſuſcepturus. MERCVRIVS. *Suſtine Timon, mea gratia, tametſi graue eſt iſtuc, atque intolerandum, quo videlicet palpones illi præ inuidia rumpantur. Ego porrò ſuperata Aetna in cœlum reuolauero.* PLVTVS. *Abiit ille quidem, ſicut apparet, nam ex alarum remigio facio coniecturam. Tu verò hîc opperire, ſiquidem digreſſus Theſaurum ad te tranſmittam, ſed feri fortius. tibi loquor auri Theſaure, Timoni huic audiens eſto, offérque temet eruendum. Fode, Timon, altius impingens. Cæterùm ego à vobis digredior.* TIMON. *Age iam, ô ligo, nunc mihi tuas vires explica, neque defatigare, dum ex abdito Theſaurum in apertum euocaris. Hem prodigiorum autor Iupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, vnde nam auri tantum? Num ſomnium hoc eſt? Metuo ne carbones reperturus ſim experrectus. Atqui aurum profectò eſt inſigne, fulvum, graue, & aſpectu multò iucundiſſimum, Pulcherrima Aurum fauſtitas mortalibus. Quippe*

γὰρ πῦρ ἅτε διαπρέπεις καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐλθὲ ὦ φίλτατέ τε καὶ ἐρασμιώτατε. ὦ Μίδα καὶ Κροῖσε, καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα. ὡς οὐδὲν ἄρα ἦτε πρὸς Τίμωνα καὶ τὸν Τίμωνος πλοῦτον, ᾧ γε οὐδὲ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. ὦ δίκελλα καὶ φιλτάτη διφθέρα. ὑμᾶς μὲν τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. αὐτὸς δὲ ἤδη πᾶσαν πριάμενος τὴν ἐσχατιὰν, πυργίον οἰκοδομησάμενος ὑπὲρ τοῦ θησαυροῦ μόνῳ ἐμοὶ ἱκανὸν ἐνδιαιτᾶσθαι, τὸν αὐτὸν καὶ τάφον ἀποθανὼν ἕξειν μοι δοκῶ. δεδόχθω δὲ ταῦτα, καὶ νενομοθετήσθω πρὸς τὸν ἐπίλοιπον βίον, ἀμιξία πρὸς ἅπαντας καὶ ἀγνωσία καὶ ὑπεροψία. φίλος δὲ ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ ἐλέου βωμὸς, ὕθλος πολὺς, καὶ τὸ οἰκτεῖραι δακρύοντα, ἢ ἐπικουρῆσαι δεομένῳ, παρανομία καὶ κατάλυσις τῶν ἐθῶν. μονήρης δὲ ἡ δίαιτα, καθάπερ τοῖς λύκοις, καὶ φίλος εἷς Τίμων, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ἐχθροὶ καὶ ἐπίβουλοι, καὶ τὸ προσομιλῆσαί τινι αὐτῶν μίασμα. καὶ εἴ τινα ἴδω μόνον, ἀποφρὰς ἡ ἡμέρα, καὶ ὅλως ἀνδριάντων λιθίνον ἢ χαλκῶν μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν, καὶ μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν,

μήτε

quod ignis in morem ardes, noctésque & dies renides. Ades ô mihi chariβimum & desideratiβimum. ô Mida, Crœséque, ac munera Delphico in templo dicata, vt nihil eratis, si cum Timone, cúmque Timonis opibus conferamini, cui ne Persarum quidem Rex par est. O ligo, sagum chariβimum, vos quidem Pani huic reponere commodum. At ego quàm maximè semotum mercatus agrum, turriculáque seruandi auri gratia constructa, vni, mihi affatim vixero, sepulchrum item inibi mihi defuncto, parare est sententia. Hæc igitur decreta sunto, placitáque in reliquum vitæ, seiunctio, ignorantia, fastidium erga mortales omnes. Porrò amicus, hospes, sodalis, aut ara misericordiæ meræ nugæ. Tum commiserari lachrymantem, suppeditare egentibus, iniquitas, ac morum subuersio: at vita solitaria mihi sit, qualis est lupis: vnus sibi amicus Timon, cæteri omnes hostes, & insidiarum machinatores. Cum horum quopiam congredi, piaculum, adeò vt si quem aspexero duntaxat, inauspicatus sit ille dies. In summa, non alio nobis habeatur loco quàm signa saxea, æreáue, neq; fœcialem ab illis missum recipia-

μήτε σπονδὰς σπενδώμεθα, ἡ ἐρημία δὲ ὅρος ἔστω πρὸς αὐτούς. φυλέται δὲ καὶ φράτορες καὶ δημόται, καὶ ἡ πατρὶς αὐτή, ψυχρὰ καὶ ἀνωφελῆ ὀνόματα, καὶ ἀνοήτων ἀνδρῶν φιλοτιμήματα, πλουτείτω δὲ Τίμων μόνος, καὶ ὑπεροράτω ἁπάντων, καὶ τρυφάτω μόνος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας καὶ ἐπαίνων φορτικῶν ἀπηλλαγμένος, καὶ θεοῖς θυέτω, καὶ εὐωχείτω, μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὅμορος, ἐκσείων τῶν ἄλλων, καὶ ἅπαξ ἑαυτὸν δεξιώσασθαι δεδόχθω, ἢν δέῃ ἀποθανεῖν, ἢ αὐτῷ στέφανον ἐπενεγκεῖν, καὶ ὄνομα μὲν ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἥδιστον. τοῦ τρόπου δὲ γνωρίσματα, δυσκολία καὶ τραχύτης καὶ σκαιότης καὶ ὀργὴ καὶ ἀπανθρωπία· εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον καὶ σβεννύναι ἱκετεύοντα, πίττῃ καὶ ἐλαίῳ κατασβεννύναι. καὶ ἤν τινα τοῦ χειμῶνος ὁ ποταμὸς παραφέρῃ, ὁ δὲ τὰς χεῖρας ὀρέγων ἀντιλαβέσθαι δέηται, ὠθεῖν καὶ τοῦτον ἐπὶ κεφαλὴν πίπτοντα, ὡς μηδὲ ἀνακύψαι δυνηθείη. οὕτω γὰρ ἂν τὴν ἴσην ἀπολάβοιεν. εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης Κολυττεύς, ἐπεψήφισε τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός.

εἶεν,

mus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus esto. Caterùm tribules, cognati, populares, postremò patria ipsa, frigida quædam & sterilia nomina, & insipientium virorum precia: solus Timon diues esto, despiciat omnes, solus ipse secum oblectetur, liber ab assentationibus, & onerosis laudibus. Diis sacra faciat, epuletur solus, sibiipsi vicinus, sibi particeps, excutiens sese ab aliis. Ac semel decretum esto, vt vnus seipsum comiter accipiat, si moriendum sit, aut necesse habeat sibiipsi coronam admouere. Nullúmque nomen sit dulcius quàm Misanthropi, id est, hominum osoris. Morum autem notæ, difficultas, asperitas, feritas, iracundia, inhumanitas. Quod si quem conspexero incendio conflagrantem, obtestantem quo restinguam, pice oleóque restinguere: rursum si quem flumen vndis abstulerit, iisque manus porrigens imploret, vt retineatur, hunc quoque demerso propellere, ne possit emergere. hunc ad modum par pari relaturus est. Hanc legem Timon tulit Echecratides Colyttensis, & concionis subscripsit suffragiis idem ille Timon.

εἶεν, ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω, καὶ ἀνδρικῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ περὶ πολλοῦ ἂν ἐποιησάμην ἅπασι γνώριμά πως ταῦτα γενέσθαι, διότι ὑπερπλουτῶ, ἀγχόνη γὰρ ἂν τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τοῦ τάχους, πανταχόθεν συνθέουσι, κεκονιμένοι καὶ πνευστιῶντες, οὐκ οἶδα, ὅθεν ὀσφραινόμενοι τοῦ χρυσίου. πότερον οὖν ἐπὶ τὸν πάγον τοῦτον ἀναβὰς ἀπελαύνω αὐτοὺς τοῖς λίθοις ἐξ ὑπερδεξίων ἀκροβολιζόμενος, ἢ τό γε τοσοῦτον παρανομήσομεν εἰσάπαξ αὐτοῖς ὁμιλήσαντες, ὡς πλέον ἀνιῶντο παρορώμενοι; τοῦτο οἶμαι καὶ ἄμεινον ὥστε δεχώμεθα ἤδη αὐτοὺς, ὑποστάντες. φέρε ἴδω, τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν οὗτός ἐστι; Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ πρώην ἔρανον αἰτήσαντί μοι ὀρέξας τὸν βρόχον, πίθους ὅλους παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμημεκώς. ἀλλ' εὖ γε ἐποίησεν ἀφικόμενος, οἰμώζεται γὰρ πρὸ τῶν ἄλλων. Γν. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον, ὡς οὐκ ἀμελήσουσι Τίμωνος ἀγαθοῦ ἀνδρὸς οἱ θεοί; χαῖρε Τίμων εὐμορφότατε καὶ ἥδιστε καὶ συμποτικώτατε. Τί. νὴ καὶ σύ γε ὦ Γναθωνίδη, γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων ἐπιτριπτότατε.

Γν.

Age hæc decreta sunto, & pro virili immoremur eis. Cæterùm magno emerim, vt id omnibus innotescat, quod opibus abundo. nam illa res illos præfocauerit. Sed quid illud? Hem quæ trepidatio? vndique concurrunt, puluerulenti atque anheli, haud scio, vnde aurum odorati. Vtrum igitur hoc conscenso collo saxis eos abigo è sublimi deiaculans, an hac tantum in re legem violabimus, vt semel cum illis congrediamur, vt magis angantur, fastiditi, repulsíque? Ita satius esse duco. Itaque subsistamus, quo illos excipiamus. Age prospiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gnatonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti funem porrexit, cum apud me sæpenumero solida dolia vomuerit. Sed benè est quod ad me venit, nam primus omnium vapulabit. GNAT. *Annon dixi Timonem virum bonum non neglecturos esse Deos? Salue Timon formosissime, iucundissime, conuiuator bellissime.* TIMON. *Scilicet & tu Gnatonides, vulturum omnium voracissime, & hominum perditissime.*

Γν. ἀεὶ φιλοσκώμμων σύ γε. ἀλλὰ ποῦ τὸ συμπόσιον; ὡς καινόν τί σοι ᾆσμα τῶν νεοδιδάκτων διθυράμβων ἥκω κομίζων. Τί. καὶ μὴν ἐλεγεῖά γε ᾄσῃ μάλα περιπαθῶς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δικέλλῃ. Γν. τί τοῦτο; παίεις ὦ Τίμων; μαρτύρομαι, ὦ Ἡράκλεις, ἰοὺ ἰοὺ, προκαλοῦμαί σε τραύματος εἰς Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἄν γε μικρὸν ἐπιβραδύνῃς, φόνου τάχα προκεκλήσῃ με. Γν. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάντως τὸ τραῦμα ἴασαι, μικρὸν ἐπιπάσας τοῦ χρυσίου, δεινῶς γὰρ ἴσχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον. Τί. ἔτι μένεις; Γν. ἄπειμι, σὺ δὲ οὐ χαιρήσεις οὕτω σκαιὸς ἐκ χρηστοῦ γενόμενος. Τί. τίς οὗτός ἐστιν ὁ προσιὼν, ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης κολάκων ἁπάντων ὁ βδελυρώτατος. οὗτος δὲ παρ' ἐμοῦ ἀγρὸν ὅλον λαβὼν, καὶ τῇ θυγατρὶ προῖκα δύο τάλαντα μισθὸν τοῦ ἐπαίνου, ὁπότε ᾄσαντά με πάντων σιωπώντων μόνος ὑπερεπήνεσεν, ἐπομοσάμενος ᾠδικώτερον εἶναι τῶν κύκνων, ἐπειδὴ νοσοῦντα πρῴην εἶδέ με καὶ προσῆλθον ἐπικουρίας δεόμενος, πληγὰς ὁ γενναῖος προσενέτεινε. Φιλ. ὢ τῆς ἀναισχυντίας, νῦν Τίμωνα γνωρίζετε; νῦν

Γνα-

GNAT. *Semper tibi grata dicacitas. Sed vbi compotamus? Nam nouam tibi adfero cantilenam, ex his, quos nuper didici, dithyrambis.* TIMON. *Atqui elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone.* GNAT. *Quid istuc? feris, ô Timon? Atteftor, ô Hercules, hei hei in ius te voco apud Areopagitas, qui vulnus dederis.* TIMON. *Atqui si cunctare paulisper, mox cædis me reum ages.* GNAT. *Nequaquam, quin tu planè vulneri medere, paululo auri inspersо. Mirum enim in modum sanguinem sistit hoc remedium.* TIMON. *Etiam manes?* GNAT. *Abeo. At tibi malè sit, qui quidem ex viro commodo tam sæuus factus sis.* TIMON. *Quis hic est qui accedit, recaluaster ille? Philiades, assentatorum omnium flagitiosissimus. Hic cùm à me solidum acceperit fundum, tum filiæ in dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis silentibus omnibus solus maiorẽ in modum extulisset, deierãs me vel oribus magis canorum, vbi ægrotãtem antea vidit me, & adieram oraturus vt mei curã ageret, plagas etiam egregius ille vir impegit.* PHIL. *O impudentiam, nunc demum Timonem agnoscitis? nunc*

Gna-

Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τοιγαροῦν δίκαια πέπονθεν οὗτος ἀχάριστος ὤν. ἡμεῖς δ' οἱ πάλαι ξυνήθεις καὶ ξυνέφηβοι, καὶ δημόται, ὅμως μετριάζομεν, ὡς μὴ ἐπιπηδᾶν δοκῶμεν. χαῖρε ὦ δέσποτα, καὶ ὅπως τοὺς μιαροὺς τούτους κόλακας φυλάξῃ, τοὺς ἐπὶ τῆς τραπέζης μόνον, τὰ ἄλλα δὲ κοράκων οὐδὲν διαφέροντας. οὐκ ἔτι πιστευτέα τῶν νῦν οὐδενί. πάντες ἀχάριστοι καὶ πονηροί. ἐγὼ δὲ τάλαντόν σοι κομίζων, ὡς ἔχοις πρὸς τὰ κατεπείγοντα χρῆσθαι, καθ' ὁδὸν ἤδη πλησίον ἤκουσα, ὡς πλουτοίης ὑπερμεγέθη τινὰ πλοῦτον, ἥκω τοιγαροῦν ταῦτά σε νουθετήσων· καίτοι σύ γε οὕτω σοφὸς ὤν, οὐδὲν ἴσως τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων, ὃς καὶ τῷ Νέστορι τὸ δέον παραινέσαι ἄν. Τί. ἔσται ταῦτα ὦ Φιλιάδη, πλὴν ἀλλὰ πρόσιθι, ὡς καὶ σὲ φιλοφρονήσωμαι τῇ δικέλλῃ. Φι. ἄνθρωποι, κατέαγα τοῦ κρανίου ὑπὸ τοῦ ἀχαρίστου, διότι τὰ συμφέροντα ἐνουθέτουν αὐτόν. Τί. ἰδοὺ τρίτος οὗτος ὁ ῥήτωρ Δημέας προσέρχεται, ψήφισμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ συγγενὴς ἡμέτερος εἶναι λέγων. οὗτος ἑκκαίδεκα παρ' ἐμοῦ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ἐκτίσας τῇ πόλει,

Gnatonides amicus & conuiua? enimuero habet ille digna se, quandoquidem immemor est atque ingratus. At nos qui iam olim conuictores sumus, æquales ac populares, tamen modestè agimus, ne insilire videamur. Salue here, fac vt istos adulatores sacrilegos obserues, qui nusquam adsunt nisi in mensa, præterea à coruis nihil differunt. Neque posthac huius ætatis mortalium vlli fidendum est. Omnes ingrati, & scelesti. At ego cùm tibi talentum adducerem, quo posses ad ea quæ velles vti, in via accepi, te summas quasdam opes esse nactum. Proinde accessi his de rebus admoniturus te, quanquam tibi forsitan me monitore nihil erat opus, viro nimirum adeò prudenti, vt Nestori ipsi, si necesse est, consilium dare queas. TIMON. *Ita fiet Philiades, sed age, accede quo te ligone comiter accipiam.* PHIL. *Homines, confregit cranium hic ingratus, propterea quod eum ea quæ in rem illius erant, admonui.* TIMON. *Ecce tertius huc orator Demeas se recipit, tabulas dextra gestans, aitq; se mihi cognatum esse. Hic vna die de meo sedecim talenta ciuitati*

λει, καταδεδίκασο γὸ, κỳ ἐδέδετο ἐκ ἀπ
διδὲς, κἀγὼ ἐλεήσας ἐλυσάμlω αὐτὸν,
πειδὴ πρώτην ἔλαχε τῇ Ερεχθηίδι φυλ
διανέμειν τὸ θεωρικὸν, κἀγὼ προσῆλθ
αὐτῶν τὸ γιγνόμενον, ἐκ ἔφη γνωρίζειν π
λίτlω ὄντα με. Δημ. χαῖρε ὦ Τίμων, τὸ μ
γα ὄφελος τῆ γλυς, τὸ ἔρεισμα τῶν Αθηναίω
τὸ πρόβλημα τῆς ἑλλάδος. κỳ μlὼ πάλαι
ὁ δῆμος ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ βελαὶ ἀμ
φότεραι περιμένεσι. πρότερον δὲ ἄκεσον τ
ψήφισμα, ὃ ὑπέρ σε γέγραφα. Επειδ
Τίμων ὁ Εχεκρατίδε Κολυττεύς, ἀνὴρ
μόνον καλὸς κἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡ
σὐκ ἄλλος ἐν τῇ Ελλάδι, παρὰ πάντα χρό
νον διατελεῖ τὰ ἄριστα πράττων τῇ πόλει
νενίκηκε δὲ πὺξ καὶ πάλlω καὶ δρόμον ἐ
ὀλύμπια μιᾶς ἡμέρας, κỳ τελείῳ ἅρματι
κỳ συνωρίδι πωλικῇ. Τίμ. ἀλλ' ἐδὲ ἐθεώ
ρησα πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δη. τί ἔν; θεω
ρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα δὲ πολλὰ προσκεῖ
σθαι ἄμεινον. κỳ ἠρίστευσε δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως
πέρυσι πρὸς Αχαρνέας, καὶ κατέκοψε
πελοποννησίων δύο μοίρας. Τί. πῶς; διὰ
γὰρ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, ἐδὲ προεγράφlω

ἐν τῷ

ssitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. at cùm soluendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cùm illi fortè obuenisset, vt Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego audiens id quod ad me redibat, poscerem, negabat se ciuem nosse me. DEM. *Salue Timon, præcipuum generis tui præsidium, fulcimentum Atheniensium, propugnaculum Græciæ. Profectò iam dudum te populus frequens, & vtraque curia opperitur. Sed prius decretum audi, quod de te conscripsi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius, Colyttensis, vir non modò probus & integer, verùm etiam sapiens, quantum alius in Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optime de Republica mereri, vicit autem in Olympicis pugil & lucta cursuq; die eodem, ad hac solenni quadriga, equestriq; certamine.* TIMON. *At ego ne spectator quidem vnquam in Olympicis sedi.* DEMEA. *Quid tum? spectabis posthac. sed ista communia addi satius est. Tum anno superiore apud Acharnenses pro Republica fortissimè se gessit, & Peloponensium duas acies concidit.* TIMON. *Qua ratione? Quippe qui nec vnquam arma gesserim, neq; vnquam militiæ dederim*

ἐν τῷ καταλόγῳ. Δη. μέτρια τὰ περὶ σαυτοῦ λέγεις. ἡμεῖς δὲ ἀχάριστοι ἂν εἴημεν ἀμνημονοῦντες. ἔτι δὲ ψηφίσματα γράφων, καὶ συμβουλεύων καὶ στρατηγῶν, οὐ μικρὰ ὠφέλησε τὴν πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κατὰ φυλὰς, καὶ τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, χρυσοῦν ἀναστῆσαι τὸν Τίμωνα παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀνακηρυχθῆναι τοὺς στεφάνους σήμερον Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς. ἀχθῆναι γὰρ δι' αὐτὸν δεῖ τήμερον τὰ Διονύσια. εἶπε τὴν γνώμην Δημέας ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτοῦ, ἀγχιστεὺς, καὶ μαθητὴς αὐτοῦ ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὁπόσα ἂν ἐθέλοι. τουτὶ μὲν οὖν σοι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι καὶ τὸν υἱὸν ἐβουλόμην ἀγαγεῖν παρά σε, ὃν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμακα. Τίμ. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ὅσα γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι; Δη. ἀλλὰ γαμῶ, ἢν διδῷ θεὸς ἐς νέωτα, καὶ τὸ γεννησόμενον, ἄρρεν γὰρ ἔσται, Τίμωνα

ἤδη

dederim nomen. DEMEA. *Modestè equidem de te ipso loqueris, nos tamen ingrati futuri sumus, nisi meminerimus. Præterea scribendis plebiscitis, & in consultationibus, & in administrandis bellis non mediocrem vtilitatem attulit Reipublicæ. His de causis omnibus visum est, curiæ, plebi, magistratibus tributim, plebeiis singulatim, communiter vniuersis, aureum statuere Timonem iuxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, radiis tempora ambientibus, vtq; septem aureis coronis coronetur, & promulgari coronas hodie Dionysiis tragœdis nouis. Agi enim per eum oportet hodie Dionysia. Dixit hoc suffragium Demeas orator, propterea quod cognatus illius propinquus, ac discipulus eius sit. Nam & orator optimus Timon, præterea quicquid voluerit. Hoc igitur tibi suffragium, sed vtinam & filium meum ad te pariter adduxissem, quem tuo nomine Timonem appellaui.* TIMON. *Qui potes Demea, cùm ne vxorem quidem duxeris vnquam, quantum nobis scire licuit?* DEME. *At ducam, nouo ineunte anno, si Deus permiserit, quódque erit natum (erit autem masculus) Timonem*

nun-

ἤδη καλῶ. Τίμ. οὐκ οἶδα, εἰ γαμήσεις ἔτι ἀλλ' οὗτος, τηλικαύτην παρ' ἐμοῦ πληγὴν λαμβάνων. Δη. οἴμοι, τί τοῦτο; τυραννίδι Τίμων ἐπιχειρεῖς, καὶ τύπτεις τοὺς ἐλευθέρους, οὐ καθαρῶς ἐλεύθερος, οὐδ' ἀστὸς ὤν, ἀλλὰ δώσεις ἐν τάχει τὴν δίκην, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι τὴν ἀκρόπολιν ἐνέπρησας. Τί. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρησται ὦ μιαρὲ ἡ ἀκρόπολις, ὥστε δῆλος εἶ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖς, τὸν ὀπισθόδομον διορύξας. Τί. οὐ διώρυκται οὐδὲ οὗτος, ὥστε ἀπίθανά σου καὶ ταῦτα. Δη. διορυχθήσεται μὲν ὕστερον. ἤδη δὲ σὺ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἔχεις. Τί. οὐκοῦν καὶ ἄλλην λάμβανε. Δη. οἴμοι τὸ μετάφρενον. Τί. μὴ κέκραχθι. κατοίσω γάρ σοι καὶ τρίτην, ἐπεὶ καὶ γελοῖα πάμπαν πάθοιμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων μοίρας κατακόψας ἄνοπλος, ἓν δὲ μιαρὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτρίψας. μάτην γὰρ ἂν εἴην καὶ νενικηκὼς ὀλύμπια πὺξ καὶ πάλην. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος οὗτός ἐστιν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ἐκπετάσας γοῦν τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας, καὶ βρενθυόμενός τι πρὸς αὐτὸν ἔρχεται, τιτανῶδες βλέπων, ἀνασεσοβημένος τὴν ἐπὶ τῷ μετώ-

nuncupabo. TIMON. *An vxorem tu sis dicturus equidem haud scio, tanta à me plaga accepta.* DEMEA. *Hei mihi. Quid hoc est rei? Tyrannidem Timon occupas, pulsásq; eos qui sunt ingenui, ipse nec ingenuus planè, nec ciuis? verùm propediem pœnas daturus, cum alijs nominibus, tum quod incenderis arcem.* TIMON. *Atqui non conflagrauit arx scelerate. Proinde apertè calumniaris.* DEMEA. *Sed & diues es, posticum (arcis Atheniensis) perfodiens.* TIMON. *Neque hoc perfossum est, vnde ne hæc quidem probabiliter abs te dicuntur.* DEMEA. *Verùm effodietur posthac, sed tu interim omnia quæ in ea condita, possides.* TIMON. *Alteram itaq; plagam accipe.* DEMEA. *Hei scapulis meis.* TIMON. *Ne vociferare, alioqui & tertiam tibi illidam. Etenim res planè ridicula mihi acciderit, si, cum inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, vnum scelestum hominem non protriuero. Tum frustra vicerim in Olympiis, & pugil & palæstrites. Sed quid hoc? an non philosophus Thrasycles hic est? Profectò ipsus est, promissa barba, erectísque superciliis, & magnum quiddam secum murmurans accedit, Titanicum obtuens, cæsariem per scapulas fluentē ventilans,*

alter

πω κόμην, αὐτοβορέας τις ἢ Τρίτων, οἵους ὁ Ζεῦξις ἔγραφεν. οὗτος ὁ τὸ σχῆμα σεμνὸς, καὶ κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν, ἕωθεν μυρία ὅσα περὶ ἀρετῆς διεξιὼν, καὶ τῶν ἡδονῇ χαιρόντων κατηγορῶν, καὶ τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν. ἐπειδὴ λουσάμενος ἀφίκοιτο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς μεγάλην τὴν κύλικα ὀρέξειεν αὐτῷ (τῷ ζωροτέρῳ δὲ χαίρει μάλιστα) καθάπερ τὸ λήθης ὕδωρ ἐκπιὼν, ἐναντιώτατα ἐπιδείκνυται τοῖς ἑωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, προαρπάζων ὥσπερ ἰκτῖνος τὰ ὄψα, καὶ τὸν πλησίον παραγκωνιζόμενος, καρύκης τὸ γένειον ἀνάπλεως, κυνηδὸν ἐμφορούμενος, ἐπικεκυφὼς, καθάπερ ἐν ταῖς λοπάσι τὴν ἀρετὴν εὑρήσειν προσδοκῶν, ἀκριβῶς τὰ τρύβλια τῷ λιχανῷ ἀποσμήχων, ὡς μηδὲ ὀλίγον τοῦ μυττωτοῦ καταλίποι, μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸν πλακοῦντα ὅλον, ἢ τὸν σῦν μόνος τῶν ἄλλων λάβοι, ὅτι περ λιχνείας καὶ ἀπληστίας ὄφελος. μέθυσος καὶ πάροινος, οὐκ ἄχρις ᾠδῆς καὶ ὀρχηστύος μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας καὶ ὀργῆς προσέτι. καὶ λόγοι πολλοὶ ἐπὶ τῇ κύλικι, τότε δὴ καὶ μάλιστα περὶ σωφρο-

σύνης

alter quidam Boreas aut Triton, quales eos Zeuxis depinxit. Hic sedatum oris habitum præ se ferens, incessu moderatus, amictu modestus, mane mirum quàm multa de virtute differit, damnans eos, qui voluptate capiuntur, & frugalitatem laudans: at vbi lotus deuenit ad cœnam, puerq́; ingentem illi calicem porrexit (meraciore autem maximè gaudet) perinde vt Lethes aquam ebibens, à diluculariis illis disputationibus diuersissima quæ sunt exhibet, dum milui instar præripit obsonia, & proximum cubito opposito arcens, mento interim condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, prono incumbens corpore, perinde atque in patinis virtutem inuenturum sese speret, dúmque vsque adeò diligenter catinos extergit indice digito, vt ne paululum quidem reliquiarum sinat adhærere, nunquam non querulus, tanquam deteriorem partem acceperit, vel si totam placentam, aut suem solus omnium accipit, qui quidem edacitatis & insatiabilitatis est fructus. temulentus, vinoq́; bacchatus, non ad cantum modo, saltationemq́;, verùm ad conuicium vsq; ad iracundiam. Adhæc multus inter pocula sermo (tum enim vel maximè) de temperantia,

σιώπης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτα φη
ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀκράτου πονήρως ἔχων, καὶ ὑ
τραυλίζων γελοῖος. εἶτα ἔμετος ἐπὶ
τοις, καὶ τὸ τελευταῖον, ἀράμενοί τινες
φέρουσι αὐτὸν ἐκ τοῦ συμποσίου. πλὴν ἀλ
καὶ νήφων, οὐδενὶ τῶν πρωτείων παραχω
σειεν ἂν ψεύσματος ἕνεκα, ἢ θρασύτη
ἢ φιλαργυρίας. ἀλλὰ καὶ κολάκων ἐστὶ
πρῶτα, καὶ ἐπιορκεῖ προχειρότατα, κα
γοητεία προηγεῖται, καὶ ἡ ἀναισχυντία
ρομαρτεῖ. καὶ ὅλως πάνσοφόν τι χρῆμα,
πανταχόθεν ἀκριβὲς, καὶ ποικίλως ἐντελ
οἰμώξεται τοιγαροῦν οὐκ εἰς μακρὰν χρηστὸς
τί τοῦτο; παπαὶ, χρόνιος ἡμῖν Θρασυκλ
Θρα. οὐ κατὰ ταῦτα ὦ Τίμων τοῖς πολλοῖς
τοις ἀφῖγμαι, ὥσπερ οἱ τὸν πλοῦτόν σου τε
πότες, ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ δείπνων πο
τελῶν ἐλπίδι συνδεδραμήκασι, πολλὴν
κολακείαν ἐπιδειξάμενοι πρὸς ἄνδρα
σε ἁπλοϊκὸν, καὶ τῶν ὄντων κοινωνικόν. οἶσθα
ὡς μᾶζα μὲν ἐμοὶ δεῖπνον ἱκανὸν, ὄψον
ἥδιστον θύμον ἢ κάρδαμον, ἢ εἴποτε τ
φῶν ὀλίγον τῶν ἁλῶν. ποτὸν δὲ ἡ ἐννεάκρ
νος. ὁ δὲ τρίβων οὗτος, ἧς βούλει πορφ
εἰ

tia, ſobrietatéque: atque iſta quidem loquitur, cùm iam à mero malè affectus & balbutit ridicule. Deinde accedit vomitus. Poſtremò ſublatum eum de conuiuio efferunt aliqui. quanquam alioqui ne ſobrius quidem vlli primariorum ceſſerit vel mendacio vel confidentia, vel auaritia. Quin inter aſſentatores primas tenet, peierat promptiſſimè, anteit impoſtura, comitatur impudentia. In ſumma prorſus admirandum quoddam ſpectaculum eſt omni ex parte exactum, variéque abſolutum, proinde non eiulabit clarius videlicet, cùm ſit modeſtus. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thraſycles? THRA. *Non hoc animo ad te venio, Timon, quo plerique iſti, qui nimirum opes admirati tuas, argenti, auri, opiparorum conuiuiorum adducti ſpe concurrunt, multáque aſſentatione deliniunt te, hominem videlicet ſimplicem, faciléque impartientem id quod adeſt. Siquidem haud ignoras offam mihi in cœnam ſufficientem eſſe, tum obſonium ſuauiſſimum, cæpe aut naſturcium, aut ſi quando delicier, puſillum ſalis. Porrò potum fons Athenis nouem ſaliens venis, ſuppeditat. Tum pallium hoc quauis*

purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me in precio eſt, quàm calculi, qui ſunt in littoribus. Sed tua ipſius gratia huc me contuli, vt ne te ſubuerterit peßima iſta atque inſidioſißima res, opulentia, quippe quæ multis ſæpenumero immedicabilium malorum extiterit cauſſa. Etenim ſi me audies potißimùm opes vniuerſas in mare præcipitabis, vtpotè quibus nihil ſit opus bono viro, quique philoſophiæ poßit opes perſpicere. Ne tamen in altum ô bone, ſed fermè ad pubem vſque ingreſſus paulò vltra ſolum fluctibus opertum, me quidem vno ſpectante. Quod ſi hoc non vis, tute igitur eas potiore via ex ædibus eijcito, ac ne obolum quidem tibi facias reliquum, videlicet largiens iis, quicunque opus habent: huic quinque drachmas, illi minam, alij talentum. Si verò quis philoſophus fuerit, duplam aut triplam portionem ferre dignus eſt. Quanquam hoc quidem mihi non mea ipſius gratia peto, ſed quo amicis, ſi qui egebunt, donem: ſat eſt ſi modò peram hanc largitione tua expleueris, ne duos quidem modios Aegineticos capientem. Nam paucis contentum, modeſtumq́ conuenit eſſe eum qui philoſophatur,

μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. Τίμ. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις. πρὸ γοῦν τῆς πήρας εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω κονδύλων, ἐπιμετρήσας τῇ δικέλλῃ. Θρασ. ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπὸ τοῦ καταράτου ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει. Τίμ. τί ἀγανακτεῖς ὦ 'γαθὲ Θρασύκλεις; μῶν παρακέκρουσμαί σε; καὶ μὴν ἐπεμβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτταρας, ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας ἐκεῖνος, καὶ Λάχης καὶ Γνίφων, ὅλως τὸ σύνταγμα τῶν οἰμωζομένων. ὥστε τί οὐκ ἐπὶ τὴν πέτραν ταύτην ἀνελθὼν, τὴν μὲν δίκελλαν ὀλίγον ἀναπαύω, πάλαι πεπονηκυῖαν; αὐτὸς δὲ ὅτι πλείστους λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλαζῶ πόρρωθεν αὐτούς; Βλέψ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων, ἄπιμεν. Τίμ. ἀλλ' οὐκ ἀναιμωτί γε ὑμεῖς, οὐδὲ ἄνευ τραυμάτων.

ΔΙΚΗ

neque quicquam vltra peram cogitare. TIMON. *Equidem ista, quæ dicis, probo Thrasycles. ergo si videtur, priusquam peram expleam, age tibi caput opplebo tuberibus, postea quam ligone sum mensus.* THRA. *O libertas, ô leges, pulsamur ab impurißimo libera in ciuitate?* TIMON. *Quid stomacharis ô bone Thrasycles? num te defraudaui? Atqui adiiciam vltra mensuram Chænices quatuor. sed quid hoc negotij? Complures simul adueniunt, Blepsias ille, & Laches, & Gniphon, breuiter agmen eorum qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conscendo, ac ligonem quidem paulisper interquiescere sino, dudum fatigatum? Ipse verò plurimis congestis saxis, procul eos lapidum grandine peto.* BLEP. *Ne iace, ô Timon, abimus enim.* TIMON. *At vos quidem nec citra sanguinem, nec absq; vulneribus.*

ΔΙΚΗ ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γραφὴν ἔθετο τὸ Σίγμα πρὸς τὸ Ταῦ ἐπὶ τῶν ἑπτὰ φωνηέντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφῃρεῖσθαι λέγον πάντων τῶν ἐν διπλῷ Ταῦ ἐκφερομένων.

Μέχρι μὲν, ὦ φωνήεντα δικασταὶ, ὀλίγα ἠδικούμην ὑπὸ τουτουῒ τοῦ Ταῦ, καταχρωμένου τοῖς ἐμοῖς, καὶ καταίροντος ἔνθα μὴ δεῖ, οὐ βαρέως ἔφερον τὴν βλάβην. καὶ παρήκουον ἔνια τῶν λεγομένων ὑπὸ τῆς μετριότητος ἣν ἴστε με φυλάσσοντα πρός τε ὑμᾶς καὶ τὰς ἄλλας συλλαβάς. ἐπεὶ δὲ ἐς τοσοῦτον ἥκει πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἡσύχασα πολλάκις οὐκ ἀγαπῶν, ἤδη καὶ πλείω προσβιάζεται, ἀναγκαίως αὐτὸ εὐθύνω νῦν παρὰ τοῖς ἀμφότερα εἰδόσιν ὑμῖν. δέος δὲ οὐ μικρόν με ἐπὶ τοῖς ἀποθλίψεως ἐπέρχεται τῆς ἐμαυτοῦ. τοῖς γὰρ προπεπραγμένοις ἀεί τι μεῖζον προσθὲν, ἄρδην με τῆς οἰκείας ἀποθλίψει

χώρας,

IVDICIVM VOCALIVM.

IMPERANTE *Ariſtarcho Phalereo, ſeptima Octobris, actionem inſtituit Sigma aduerſus Tau, conſtitutis iudicibus ſeptem Vocalibus, de vi & rapina, ſpoliari ſe dicens omnibus illis vocibus, quæ duplici Tau proferri ſolent.*

HACTENVS *quidem, ô Iudices Vocales, non admodũ graui iniuria adfectus ab hoc Ταῦ, quod meis rebus abutebatur, & inde auferebat, vnde minimè conueniebat, quod quidem damnum non grauiter tuli, nonnulla etiam quæ dicebantur, audiuiſſe me diſsimulabam propter modeſtiam, quam vos ipſi noſtis me ſeruare, cùm erga vos, tum erga alias ſyllabas. Poſtquam verò ad tantam auaritiam & amentiã peruenit, vt nõ modò non ſit contentum iis, quæ ego ſæpe diſsimulaui, verùm iam maiorem vim inferat, ipſa me neceſsitas cogit, vt accuſem apud vos qui vtramq; noſtrûm nouiſtis. Non aũt exiguus metus propter iſtam miſeriã me inuaſit. Nam cum prioribus iniuriis maiores ſemper addat, prorſus me è domeſtica ſede*

χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγόντα,
μηδὲ ἐν γράμμασιν ἀριθμεῖσθαι, ἐν ἴσῳ
δὲ κεῖσθαι τοῦ φόβου, δίκαιον οὖν οὐχ ὑμᾶς, οἱ
δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γράμμα-
τα τῆς πείρας ἔχειν τινὰ φυλακήν. εἰ γὰρ
ἐξέσται τοῖς βουλομένοις ἀπὸ τῆς καθ' αὑτὰ
τάξεως εἰς ἀλλοτρίαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπι-
τρέψετε ὑμεῖς, ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τι
γράφεται, οὐχ ὁρῶ τίνα τρόπον αἱ συντάξεις
τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθη τὰ κατ' ἀρχὰς
ἕξουσιν. ἀλλ' οὔτε ὑμᾶς οἶμαί ποτε εἰς τοσοῦ-
τον ἀμελείας τε καὶ παροράσεως ἥξειν, ὥστε
ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· οὔτε εἰ καθυφή-
σετε τὸν ἀγῶνα ὑμεῖς, ἐμοὶ παραλειπτέον ἐστὶ
ἀδικουμένῳ. ὡς εἴθε καὶ τῶν ἄλλων ἀνεκόπησαν
τότε αἱ τόλμαι, εὐθὺς ἀρξαμένων παρα-
νομεῖν. καὶ οὐκ ἂν ἐπολέμει μέχρι νῦν τὸ
Λάμβδα, τοῦ Ρῶ, διαμφισβητοῦν περὶ τῆς
κισσήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. οὔτε τὸ Γάμ-
μα τοῦ Κάππα διηγωνίζετο, καὶ ἐς χεῖρας
μικροῦ δεῖν ἤρχετο πολλάκις ἐν τῷ κναφείῳ
ὑπὲρ γναφάλων. ἐπέπαυτο δ' ἂν καὶ πρὸς τὸ
Λάμβδα μαχόμενον τὸ Μόγις ἀφαιρούμε-
νον αὐτοῦ, καὶ μάλιστα παρακλέπτον. καὶ τὰ
λοιπὰ

expellet, ita vt parum iam absit, dum ego ista dissimulo, quin ne inter litteras quidem amplius numerer, & in simili quodam verser metu. Est itaque æquum non modò vos iudices, sed omnes etiam reliquas literas huius doli curam gerere. Nam si, vt libet vnicuique, licebit è suo ordine in alium violenter irrumpere, idq́; vos, sine quibus nihil omninò scribitur, permiseritis, non video quomodo sua quique ordines iura, iuxta quæ à principio constituti sunt, tuebuntur. Sed non existimo vos vnquam ad tantam incuriam vel negligentiam peruenturos, vt ea feratis, quæ cum æquo & iure pugnant. Et vt vos certamen omiseritis, tamen mihi qui iniuria affectus sum, negligendum non erit. Atque vtinam aliarum quoque litterarum audacia ab initio statim, cùm cœperunt contra leges delinquere, esset repressa, neque enim litigaret ad hunc vsq; diem Λάμβδα *cum* Ρῶ *disceptans de voce* κίοσκεις *&* κεφαλαλγία. *Neq; etiam* Γάμμα *cum* Κάππα *certamen haberet, neque tam sæpè ad manus propè venissent in fullonia de dictionibus* κναφείῳ *&* γνάφῳ *disceptantes. Quin cessasset etiam hoc* Γάμμα *&* Λάμβδα *contendere, dictionem* Μόγις *illi surripiens, imò suffurans. Adeoque*

λοιπὰ αὖθ' ἠρέμει συγχύσεως ἄρχεσθαι παρανόμου· καλὸν γὰρ ἕκαστον μένειν ἐφ' ἧς τετύχηκε τάξεως. τὸ δὲ ὑπερβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρὴ, λύοντός ἐστι τὸ δίκαιον. καὶ ὅγε πρῶτος ἡμῖν τοὺς νόμους τούτους διατυπώσας, εἴ τε Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴ τε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου, καὶ Σιμωνίδῃ δὲ ἔνιοι προσάπτουσι τὴν προμήθειαν ταύτην, οὐ τῇ τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ προεδρεῖαι βεβαιοῦνται διώρισαν, τί πρῶτον ἔσται ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητας, ἃς ἕκαστον ἡμῶν ἔχει, καὶ δυνάμεις συνεῖδον, καὶ ἡμῖν μὲν, ὦ δικασταὶ, τὴν μείζω δεδώκασι τιμὴν, ὅτι καθ' αὑτὰ δύνασθαι φθέγγεσθαι. ἡμιφώνοις δὲ, τὴν ἐφεξῆς, ὅτι προσθήκης εἰς τὸ ἀκουσθῆναι δεῖται. πασῶν δὲ ἐσχάτην ἐνόμισαν ἔχειν μοῖραν ἔνια τῶν πάντων, οἷς οὐδὲ φωνὴ πρόσεστι. καθ' αὑτὰ μὲν οὖν τὰ φωνήεντα φυλάσσειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτους. τὸ δὲ Ταῦ τοῦτο, (οὐ γὰρ ἔχω αὐτὸ χείρονι ὀνομάσαι ῥήματι, ἢ ᾧ καλεῖται) ὃ, μὰ τοὺς θεοὺς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο συνῆλθον ἀγαθοὶ καὶ καθήκοντες ὁραθῆναι, τό, τε Ἄλφα, καὶ τὸ Υ, οὐκ ἂν ἠκούσθη μόνον, τοῦτο οὖν ἐτόλμησεν ἀδικεῖν με πλείω

τῶν

reliquæ litteræ quieuissent seditiones mouere contra leges. Est enim pulchrum vnamquamque literam in eo ordine, quem primum sortita est, manere: transcendere verò eò quo non oportet, eius est, qui ius & æquum soluit. Et qui primus vobis has leges finxit & formauit, siue Cadmus *fuerit ille insularis, siue* Palamedes Nauplij *filius, quanquã nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuant, non ordinẽ tantùm per quem sua quibusque literis præsidentiæ dignitas firmiter permanet, definierunt, videlicet quæ debeat esse prima, quæ secunda, sed qualitates etiã & virtutes, quas habent cõstituerunt. Et vos quidem, ô iudices, honore affecerunt præcipuo, propterea quod vestro Marte potestis sonũ efficere. Semiuocales verò secundo loco dignati sunt, eo quod sine vestro accessu exaudiri nequeunt. Ex omnibus etiam litteris quibusdam omnium postremum locum decreuerunt, Mutis scilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conseruari decet. Hoc verò* Ταῦ *(neque enim possum ipsum turpiori nomine appellare, quàm quo nominari solet) per Deos nisi duæ quædam bonæ ex vobis, & aspectu decenti,* Ἄλφα *scilicet &* Υ ψιλὸν, *se illi coniunxissent, ne audiretur quidem solùm. Hoc, inquã, mihi maiorem vim*

τῶν πώποτε βιασαμένων, ὀνομάτων μὲ, καὶ ῥημάτων ἀπελᾶσαι πατρῴων, ἐκδιῶξαι δὲ ὁμοῦ Συνδέσμων ἅμα καὶ Προθέσεων, ὡς μηκέτι φέρειν τὴν ἔκτοπον πλεονεξίαν. ὅθεν δὲ καὶ ἀπό τινων ἀρξάμενον ὥρα λέγειν. Ἐπεδήμουν ποτὲ Κυβέλῳ, (τὸ δ᾽ ἐστὶ πολίχνιον οὐκ ἀηδὲς ἄποικον, ὡς ἐπέχει λόγος, Ἀθηναίων) Ἐπηγόμην δὲ καὶ κράτιστον Ῥῶ, γειτόνων τὸ βέλτιστον. κατηγόμην δὲ παρά κωμῳδιῶν τινι ποιητῇ, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, Βοιώτιος μὲν, ὡς ἐφαίνετο, τὸ γένος ἀνέκαθεν, ἀπὸ μέσης δὲ ἀξιοῦν τι λέγεσθαι τῆς Ἀττικῆς. παρὰ τούτῳ δὴ τῷ ξένῳ τὴν τοῦ Ταῦ τούτου πλεονεξίαν ἐφώρασα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγοις ἐπεχείρει τετταράκοντα λέγειν ἀποστερῶν με τῶν συγγεγενημένων μοι, συνήθειαν ὤμην συντεθραμμένων γραμμάτων. ἔπι δὲ Τήμερον καὶ τὰ ὅμοια ἐπισπώμενον, ἴδια ταυτὶ λέγων, καὶ οἰστὸν ἦν μοι τὸ ἄκουσμα, καὶ οὐ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ᾽ αὐτοῖς. ὁπότε δὲ καὶ ἐκ τούτων ἀρξάμενον ἐτόλμησε Καττίτερον εἰπεῖν, καὶ Κάττυμα, καὶ Πίτταν, εἶτα ἀπερυθριάσαν, καὶ Βασίλιτταν ὀνομάζειν, οὐ μετρίως δὲ τούτοις ἀγανακτῶ,

quam nullæ vnquam literæ inferre ausum est. Nam nominibus & verbis patrijs me extrudere, præterea ex ipsis etiã Coniunctionibus, & Præpositionibus expellere tentat, adeò vt istam immodicam auaritiã porrò ferre nequeam. Verum iam tempus est dicere, vnde & à quibus res initiũ sumpserit. Peregrinabar aliquãdo in Cybelo (id oppidulum nõ est iniucundũ colonia, sicuti fertur, Atheniensium) adducebã verò mecum fortissimũ Pῶ ex vicinis meis optimũ. Diuertebam verò ad Comicum quendam poëtã, huic nomen erat Lysimacho, & à maioribus, quantũ apparebat, genere erat Bœotius, sed tamen de se dici volebat quod in media Attica natus esset. Apud hunc hospitẽ ego huius Ταῦ auaritiã deprehendi. Equidẽ cum hactenus paucis quibusdam manus intulisset dicendo τετ]αρἀκοντα priuans me meis cognatis, existimabã eam esse consuetudinẽ literarũ, quæ vnà mecũ essent educatæ. Præterea cũ τήμερον, & similes quasdã voces mihi detraxisset, diceretq́; eas esse suas, audiebã patienter, nec vehementer admodũ me ea res mordebat. Verùm cùm ab eis initiũ sumpsisset, atq; postea ausum esset etiam dicere κατ]ίτερον, & κάτ]υμα, & πίτ]αν, deinceps abiecto omni pudore βασίλιτ]αν quoq; nominare, haud leuiter

sum

γνάθω, καὶ πίμπραμαι, δεδιὼς μὴ τῷ
χρόνῳ καὶ τὰ Σῦκα, Τῦκά τις ὀνομάσῃ. Ἐμοὶ
πρὸς Διὸς ἀθυμοῦντι, καὶ μεμονωμένῳ τῶν
βοηθησόντων, σύγγνωτε τῆς δικαίας ὀργῆς, οὐ
γὰρ περὶ τὰ μικρὰ τὰ τυχόντα ἐστὶν ὁ κίνδυ-
νος, ἀφαιρουμένῳ τῶν συνήθων καὶ συνεσχο-
λακότων μοι γραμμάτων, Κίσσαν μου λά-
λον ὄρνεον, ἐκ μέσων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν κόλ-
πων ἁρπάσαν, Κίτταν ὠνόμασεν. ἀφείλετο
δέ μου Φάσσαν ἅμα Νύσσαις τε καὶ Κοσσύ-
φοις, ἀπαγορεύοντος Ἀριστάρχου. περιέσπασε
δὲ καὶ μελισσῶν οὐκ ὀλίγας. ἐπ' Ἀττικὴν δὲ
ἐκ μέσης αὐτῆς ἀνήρπασεν ἀνόμως τὴν Ὑμητ-
τὸν, ὁρώντων ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων συλλαβῶν.
ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θεσσαλίας με ἐξέ-
βαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιοῦν λέγειν, καὶ
πᾶσαν ἀποκεκλεισμένον τὴν θάλασσαν,
οὐδὲ τῶν ἐν κήποις φεισάμενον σεύτλων, ὡς
τὸ δὴ λεγόμενον, μὴ δὲ πάσσαλόν μοι
καταλιπεῖν. ὅτι δὲ ἀνεξίκακόν εἰμι γράμ-
μα, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγ-
καλέσαντι τῷ Ζῆτα, σμάραγδον ἀπο-
σπάσαντι, καὶ πᾶσαν ἀφελομένῳ τὴν Σμύρ-
ναν. μήτε τῷ Ξῦ πᾶσαν παραβάντι συνθή-
κην,

ſum commotus, & ira accenſus, timens ne quis temporis ſucceſſu etiam σῦκα, τῦκα appellet. Oro autem vos per Iouem, vt mihi indignanti, & iuſta ira commoto, præterea omni ope & auxilio deſtituto, ignoſcatis. Neque enim paruum hoc aut leue eſt periculum, in quo verſor, cùm præterquam quod aſſuetis & familiaribus literis me ſpoliauit, etiam κίοσαν, id eſt, picam, auem meam loquaciſſimam ex medio ſinu, vt dici ſolet, abreptam κίτ]αν appellauit. Quin & φάσσαν, id eſt, palumbum vnà cum νήσσαις, id eſt, anatibus, & κοσσύφοις, id eſt, merulis abſtulerat, intercedente Ariſtarcho. Eripuit etiam non paucas apes. In Atticam verò veniens, ex media illa regione ὑμηττὸν præter ius rapuit, idq; vobis ipſis & aliis quibuſdam ſyllabis videntibus. Verùm quid ego iſta commemoro, cùm me tota Theſſalia expulerit, velitq; eam Thettaliam dicere? toto inſuper mari ſum excluſum. Neq; à betis hortenſibus ſibi temperat, vt iam, quod dici ſolet, ne paxillus quidem mihi reliquus ſit. Quod verò litera ſim, quæ nulli nocere ſtudeā, vos ipſimet mihi teſtes eſtis, neq; enim vnquam accuſaui literam Ζῆτα, quæ mihi σμάραγδον abſtulit, & totam σμῦρναν ſurripuit: nec ipſi etiam Ξῦ, omnia fœdera & pacta

κλῶ, καὶ τὸν συγγραφέα τῶν τοιούτων ἔχοντι Θουκυδίδην σύμμαχον. τῷ μὲν γὰρ γείτονί μου Ρῶ νοσήσαντι, συγγνώμη καὶ παρ' αὐτῷ φυτεύσαντί μου τὰς μυῤῥίνας, καὶ παίσαντί μέ ποτε ὑπὸ μελαγχολίας ἐπὶ κόῤῥης. κἀγὼ μὲν τοιοῦτον. τὸ δὲ Ταῦ τοῦτο σκοπῶμεν ὡς φύσει βίαιον καὶ πρὸς τὰ λοιπά. ὅτι οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀπέσχετο γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ Δέλτα, καὶ τὸ Θῆτα, καὶ τὸ Ζῆτα, μικροῦ δεῖν πάντα ἠδίκησε τὰ στοιχεῖα. αὐτά μοι κάλει τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ακούετε φωνήεντα δικασταί, τοῦ μὲν Δέλτα λέγοντος. ἀφείλετό μου τὴν ἐνδελέχειαν, ἐντελέχειαν ἀξιοῦν λέγεσθαι παρὰ πάντας τοὺς νόμους; τοῦ Θῆτα κλαίοντος, καὶ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας τίλλοντος, ἐπὶ τῷ τῆς κολοκύνθης ἐστερῆσθαι; τοῦ Ζῆτα τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; τίς ἂν τούτων ἀνάσχοιτο; ἢ τίς ἐξαρκέσειε δίκη πρὸς τὸ πονηρότατον τουτὶ Ταῦ; τὸ δὲ, ἄρα οὐ τὸ ὁμόφυλον τῶν στοιχείων μόνον ἀδικεῖ γένος, ἀλλ' ἤδη καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπειον μεταβέβηκε, τουτονὶ τὸν τρόπον. οὐ γὰρ ἐπιτρέπει γε αὐτοὺς κατ' εὐθὺ φέρεσθαι ταῖς γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ὦ δικασταί,

μετα-

pacta rumpenti, litem intendi, ipso etiã Thucydide opem illi ferẽte. Etenim vicino meo Ρῶ *venia dãda quod morbo adfectũ sit, & meas apud te* μυῤῥίνας, *id est, myrtos, plantarit, & quod melancholia malo laborans me in faciem percusserit, & talis quidẽ litera sum ego. Hoc verò* Ταῦ *quàm sit natura violentum aduersus reliquas omnes literas, & quam à nullis omninò abstinuerit, consideremus. Sed &* Δέλτα, *&* Ζῆτα, *&* Θῆτα, *& propè omnia literarũ elementa iniuria affecit. Accerse mihi literas. Auditis vocales iudices, ipsum* Δέλτα *dicere, surripuit mihi meam* ἐνδελέχειαν, *pro qua vult dici* ἐντελέχειαν, *quod sanè contrarium est omnibus legibus? Auditis vociferari* Θῆτα, *& capiti capillos euellere, eò quod priuatum est cucurbita? Auditis etiam ipsum* Ζῆτα *vocibus* συρίζειν *&* σαλπίζειν *spoliatum esse adeò, vt ne* γρύζειν *quidem, id est, mutire illi porrò liceat? quis ista, quæso, ferat? aut quæ pœna satis magna erit tam scelesto? Verum hoc non tantùm cognatum sibi elementorum genus lædit, sed iam ad homines etiam iisdem moribus se contulit. Neq; enim permittit, vt recta ferantur linguis. Imò verò, Iudices, interim enim res humanæ rursus me admouerunt* γλῶσσης, *id est, linguæ,*

μεταξὺ γάρ με πάλιν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα ἀνέμνησε περὶ τῆς γλώσσης, ὅτι καὶ ταύτης με τὸ μέρος ἀπήλασε, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὢ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα Ταῦ. ἀλλὰ μεταβήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς πλημμελεῖ. δεσμοῖς γάρ τισι στρεβλοῦν καὶ σπαράττειν αὐτῶν τὴν φωνὴν ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μέν τι καλὸν ἰδών, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὲ παρεισελθὸν, ταλὸν εἰπεῖν ἀναγκάζει, ἐν ἅπασι προεδρίαν ἔχειν ἀξιοῦν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται, τὸ δὲ (τλῆμον γάρ ἐστι ἀληθῶς) τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ οὐ μόνον γε τοὺς τυχόντας ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ ᾧ καὶ γῆν, καὶ θάλασσαν εἶξαι φασι, καὶ τῆς αὐτῶν φύσεως ἐκστῆναι, τὸ δὲ, καὶ τούτῳ ἐπιβουλεύει. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τῦρόν τινα ἀπέφηνεν. οὕτω μὲν οὖν ὅσον ἐς φωνὴν ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἔργῳ δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὑτῶν τύχην ὀδύρονται, καὶ Κάδμῳ καταρῶνται πολλάκις, ὅτι τὸ Ταῦ ἐς τὸ τῶν στοιχείων γένος παρήγαγε. τῷ γὰρ τούτου σώματί φασι τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας

μιμη-

gua, nam expulsum me hac quoque parte γλῶσσαν facit γλῶτταν. O reuera linguæ perniciosus morbus Ταῦ. Verum rursum me conferam ad illud quod cœperam, atque homines defendam in iis, in quibus aduersus eos delinquit. Nam conatur illorum voces quibusdam vinculis constringere & discerpere, ita vt si quis pulchrum quidpiam videns, idq́ue καλὸν appellare velit, hoc Ταῦ statim irruens ταλὸν ipsum dicere cogit, adeò cupit in omnibus præsidentiam obtinere. Rursum alius dicit περὶ κλήματος, id est, de palmite, hoc verò, (est enim reuera τλήμον, id est, miserum) τλῆμα facit, quod erat κλῆμα. Et quidem non plebeios tantùm homines iniuria afficit, sed iam etiam magno illi regi, cui fama est ipsam terram, & mare cessisse, atque naturas suas reliquisse, insidias tendit, & ex ipso cùm Κῦρος sit, τῦρον quendam efficit. Atque in hunc modum vocem hominum lædit. Quomodo verò re ipsa & opere eosdem lædat, audite: plorant homines atque suæ fortunæ vices deflent, atque ipsum sæpe Cadmum execrantur, quod Ταῦ in literarum genus induxerit: Aiunt enim Tyrannos eius literæ corpus secutos, atque

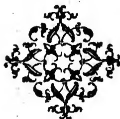
μιμησαμένους αὐτοῦ τὸ πλάσμα, ἔπειτα σχήματι τοιούτῳ ξύλα τεκτήναντας, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν ἐπ᾿ αὐτά. ἀπὸ δὴ τούτου καὶ τῷ τεχνήματι τῷ πονηρῷ τὴν πονηρὰν ἐπωνυμίαν συνελθεῖν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα πόσων θανάτων τὸ Ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον τὴν τοῦ Ταῦ τιμωρίαν ὑπολείπεσθαι, τὸ τῷ σχήματι τῷ αὐτοῦ τὴν δίκην ὑποσχεῖν, ὃ δὴ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲν ἐδημιουργήθη ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

ΤΕΛΟΣ.

atque figuram imitatos, postea simili figura ligna fabricasse, in quibus homines suspendant. Atque ex hoc huic tam perniciosæ fabricæ pessimum nomen obuenisse. Propter ista omnia quot mortibus ipsum Ταῦ dignum esse iudicatis? Ego quidem existimo meritò hoc solum ad supplicium illius Ταῦ relinqui, vt pœnam in sua illa figura sustineat, propterea quod crux ab ipso fabricata est, & ab eo nomen illi homines imposuerunt.

FINIS.

Cesta de
bayos

n 2